

Yağmura Rağmen, Dün, Bayram Heyecanla Kutlandı

Deniz İiselleri

Kızıl Ayın Timsali

Kuleliler

Halk, Dışarı Dökülerek Merasime, Kendi Payını Da Kattı

Üstte: İzci Kızlarımız
Altta: Alman Lisesi talebeleri

Üstte: Kız Muallim Mektebi
Altta: Talebe Birliği

Geceki Toplantılar.. Ve Fener Alayları.. Çok Neş'eli Geçmiştir

Dün, Atatürk'ün ışıktan elile, bun dan on beş yıl önce başlayan büyük Türk kalkınmasının, tek bir cumhuriyet ismi ile formüle edildiği günün, on ikinci yıldönümünü, bütün Türkiye, büyük bir heyecanla kutladı.

Tarihin, müstesna zaferler için açtığı, en baş sahifesinin en ön yerinde yazılan cumhuriyetimizin, dünkü yıldönümü, bardaklardan boşanmasına yağın yağmurların müsaadesizliğine rağmen, her yurttaşı sokaklara çıkartmış ve herkes, dünkü merasime, kendi hissesini de katmıştır.

Dün sabah, saat 9,30 da İlbaylıkta, bir kabul resmi yapılmış ve bunu müteakip konsolosların tebrikleri kabul edilmiştir.

10,30 da İlbay ve İstanbul Komutanı, Beyazıt, Cumhuriyet meydanına gelerek, geçit törenine iştirak etmek üzere Üniversite bahçesinde toplanan süel

ve sivil kat'aları teftiş ettikten sonra geçit töreni başladı.

Bu sırada hâdis olan ve aşağıda tafsilâtını okuyacağımız müessif hâdiseye yüzünden biz bu törenin başlangıcını takip edemedik ve bu yüzden size bunun tafsilâtını veremediğimize müteessifiz.

İstanbul tarafında, geçidin geçeceği yolları bir mahşer kalabalığı ile dolduran halk, Beyoğlu tarafında da aynı kesafeti gösteriyor ve apartmanların pencereleri ve damları, merak ve sevinçle uzanan başlarla süsleniyordu.

Saat 12,30 da başta Harbiye okulu olduğu halde, Tibbiyeliler ve süel kat'aları ve liseler, Taksim Cumhuriyet anıtının etrafında bir daire teşkil etmiş ve İlbayla İstanbul Komutanı, Taksime geldikten sonra, İstiklâl marşı ile beraber meydana, törenle Türk sancağı çekilmiş ve orada bulunanlar tarafından (Devamı 11 inci yüzde)

ATATÜRKÜN Basın Çocuklarına Selâmları

Ankara 29 — Bugün Kamutayın tören salonunda milletin bayram kutlamasını kabul eden Atatürk'e meslek arkadaşlarımızın saygı ve yürekten bağlılıklarını sunmak şerefine erdim.

Büyük Önderimiz teşekkürle basın çocuklarına selâmlarının iblağın emir buyurdular. Sevinerek bildiriyorum.

İstanbul Basın Kurumu Başkanı
Tarik Uş

Fransanın Takip Ettiği Siyasa

Paris 29 (A.A.) — Laval bugün senatonun dış komisyonunda dört aydan beri geçen Avrupa ve Afrika hâdiselerinin muhtelif safhalarını anlatmıştır. Fransanın dış siyasadaki gayesi yolunda takip ettiği hattı hareketi hatırlatmıştır. Bu gaye şudur:

Bariş yolile bir hal sureti bulmağa çalışmak.

İtalyada Açlığa Karşı Hazırlık Başladı

Kasap Dükkânları Haftada İki Gün Kapalı Bulunacaktır

Londra 29 (Özel) — Musolini bu sabah faşist kongreleri mümessillerine verdiği söylevde ekmek ve hububat istihlâkinin tahdit edilmeyeceğini, diğer bazı maddelere tahdidat konulacağını, fakat vesika usulünün itihaz edilmeyeceğini söylemiştir.

Et istihlâki tahdit edilecek, hariçten İtalyaya et ithal edilmeyecektir. İkinci teşrinin beşinden itibaren İtalyadaki bütün kasap dükkânları salı ve çarşamba günleri kapalı bulunacak, otel, lokanta ve trenlerdeki vagon restoranlarda ancak bir kap et veya balık yemeği verilecektir. Kâğıt istihlâkâtı da azaltılacak, yazı kâğıtları, mektup kâğıtları, zarflar ve kartpostalları hacmi haddi aşırıya indirilecektir.

İki Ordu Karşı Karşıya

Cenupta Henüz Büyük Muharebe Başlamadı

Habeşler Tigre Bölgesinde Mukavemet Göstermeden Geri Çekiliyorlar

Mogadiçyo (İtalya Somalisi), 29 (Tel - sızle) — General Graçyaninin idare ettiği kuvvetler ile Ras Nasibu kuvvetleri karşılaşmıştır. Ras Nasibu muharebeye tutuşmadan geri çekilmeye başlamıştır. Ras Nasibu bunun iki koldan ilerleyen İtalyan kuvvetlerini daha gerilerdeki sarp araziye çekmeğe uğraştığı tahmin edilmektedir.

Süel Gezinti

Londra 29 (A.A.) — Röyter ajansı bildiriyor:

Habeşlerin hiç bir mukavemet göstermemeleri yüzünden İtalyanların Tigre bölgesinde süel gezinti denilecek ileri hareketleri geniş bir cephe üzerinde yavaş yavaş ilerlemektedir. İtalyanlar şimdi en münbit topraklara girmişlerdir ki, buralarda su bol dur. Menzil hizmetleri bu suretle büyük bir sıkıntıdan kurtulmuş oluyor.

Öyle sanılıyor ki: İmparatorun emri üzerine hareket eden Ras Seyyum geri çekilecek ve Makalleyi harbetmeksizin bırakacaktır.

Esasen İtalyanlar Makalloye hâkim tepeleri ele geçirirlerse bu şehrin müdafasına imkân kalmaz. Habeşlerin Desiya bölgesinde toplamaya devam ettikleri azim insan kütlesi şimale doğru ileri hareketine ancak İmparator geldikten sonra başlayacağı zannediliyor. İmparatorun Desiya'ya ikinci teşrin başlarında gelmesi bekleniyor.

Yeni Yollar

Adisababa 29 (A.A.) — Adisababadan (Devamı 6 ncı sayfada)

Türkler Roma Kapılarında

Türkler bir vakitler Asya steplerinden kalkmışlar, ta Roma kapılarına dayanmışlardır. Büyük İskender Hindistana kadar gidebilmişti. Napolyon Petresburga bile varamamıştı. Türklerin Roma kapılarına dayanışı, tarihin kaydettiği fütuhât harbinin en büyüğüdür. Bu büyük seferi dünyanın en büyük cihangiri Attilâ ile birlikte takip etmek isterseniz, gazeteminiz yakında başlayacaktır.

Türkler Roma Kapılarında

Tefrikasını bekleyiniz

Halkın Sesi

Süt Derdinin

Halledilmemesine
Ne Dersiniz?

Dünkü gazetelerde yazıldığına göre, süt talimatnamesinin tamamen tatbikinden sonra belediye yağ ve peynir işini de ele almış. Bu haberden, susuz ve temiz süte kavuştuğumuz, hatta yakında da halis yağa, ve hilesiz peynire de kavuşacağımız anlaşılıyor.

Bu münasebetle dün bir muharirimiz rast geldiklerin bu müjdeyi vermiş, onlara yukarıdaki suali sormuştuk. Aldığı karşılıklar aşağıdadır.

***

Beykoz, Çınar sokağı, 17 numaralı hane, Gaffar:

— Vallahi, ben anamdan emdiğim sütle duruyorum. Çoluğum, çocuğum da olmadı için hamdolsun sütçülerle alış verişim yok. Fakat süt işinin hallolunacağını senelerden beri duyuyorum. Halbuki, eğer beni pek fazla alâkadar etmiyen müjdeniz doğu ise, halk, temiz ve katıksız süte daha yeni kavuşacak demektir.

Bu itibarla, peynir ve yağ işinin ele alınması, bizim değil, torunlarımızın yüzlerini güldürebilecektir.

***

Beşiktaş, İhlâmur caddesi, Akasya sokağı, 103 numaralı hane, Alâeddin:

— Bana kalırsa belediye, yağ ve peynir işini ele aldığını ilân etmekle, kendi başına iş açtı, ve size iş çıkardı.

Çünkü siz, süt derdini yaza yaza bıktınız. Şimdi elinize, süt işi gibi senelerce dile duyabileceğiniz yeni, bereketli ve köklü bir mevzu çıktı demektir.

Süt işi, hallolunmaz işleri anlatan bir teşbih, bir darbi mesel haline sokulmuştu. Bu teşbihin, bu darbi meselin kullanılması, kullanıla bayatlayışından sonra ortaklık süt liman kesildi.

Şimdi yarası yeni değişen peynir ve yağ işinin halledilebilmesi; süt derdi gibi müzminleşmesi demektir.

***

Topkapı, Kara Mehmet sokağı, 41 numaralı hane, Ulvi:

— Azizim, bu sualinden anlıyorum ki, Ankaradaki kongereden, belediyecilerimiz hayli istifade etmişler. Sizin şakaya aldığınız bu müjde hakikaten sevinmeye lâyıktır.

Senelerden beri, süt işine çare bulunamayacağı, bulunacak çarelerin, istenilen neticeyi veremeyeceği iddia edilip duruyordu.

Bunda en nikbin düşüncelerimiz bile mütefekki.

Fakat bana verdiğiniz havadis, belediye-nin süt işine mükemmel bir çare bulunduğunu gösteriyor.

Ve görülüyor ki, belediye bilfiil ortadan kalkmayan ve kalkmayacak gibi görünen süt yolsuzluklarını telkinle yok etmeğe karar vermiştir ve telkin çok kuvvetli seydir.

Bu itibarla, eğer belediye, süt işinin kökünden halledildiğine dair çıkardığı rivayeti ikide birde tekrarlırsa, yakında hepimizi inandırabilir.

Ve o takdirde biz, dudaklarımızı terkos musluklarına dayasak, belediye-nin kuvvetli telkinleri sayesinde, inek memesi emiyor gibi oluruz.

100 Kiloluk Çuvalın Altında
Öldü

Yemiştin Zindan hanma 100 kiloluk bir mercimek çuvalı götüren Muşlu hamal Mehmet handan içeri girer girmez çuvalı bir tarafa fırlatmış, kendisi de öbür tarafa düşüp can vermiştir. Mehmet kalp durmasından ölmüştür.

DAHİLİ HABERLER

Kış Karşısında Tedbirler

Belediye Kok Kömürü Fiatlarında
İhtikâr Yapıldığı Zannındadır

Dünkü yağmurlar kışı biraz daha yaklaştırdığı için odun ve kömür piyasaları canlanmış. Ecnebi koklarının tonu depo teslimi (21,5) liradır. Yerli kokların fiyatı beş tona kadar (18,5) lira, beş tondan yukarıya toptan sayıldığı için 16,5 liradır. Şirketler bunlar için (25) doldurma, (25) boşaltma, (25) çuval ve (10) kuruş ta nakliye ücreti alıyorlar ki ton başına (175) kuruşla (200) guruş arasında bir para ediyor. Dolmabahçe, Yedikule ve Kadıköy gazhanelerinde beş tondan fazla kömür bulunamıyor. Toptan bir alıcı bu üç müesseseye başvurunca:

«Stok malımız kalmadı, ancak üç, dört ton verebiliriz, cevabı almıyor. Bu suretle de gazhaneler fiyat farkından istifade etmek istiyorlar. Çünkü beş tona kadar olan satışların tonu (18,5) lira ve yukarıya (16,5) liradır.

Arada ton başına iki lira bir fark vardır. Alâkadarlar bunu bir çeşit ihtikâr telâkki etmektedir. Belediye ekonomi direktörlüğü bunun önüne geçmek için incelemeler yapmaya başlamıştır. Şehirdeki bu üç gazhanelenin stok miktarını tesbit ettirmektedir.

Bu üç gazhanelenin yıllık kok istihsalı (24) bin ile (26) bin ton arasındadır. Belediye stok miktarını fazla bulursa bunları ihtikâr suçile mahkemeye verecektir.

Türk Antrasiti

Gazhanelerin bu şekilde nazlı kok satışlarında kış mevsimine çıkacağı gazetelerle ilân edilen Türk antrasitinin henüz piyasaya çıkmamış olmasının da tesiri olduğu söylenmektedir. Bununla beraber Türk antrasit fabrikası bir, iki gün evvel piyasaya (500)

ton kömür çıkarmaya muvaffak olmuştur. Bu, tecrübelik bir partidir. Henüz bir kıymet biçilmemiştir. Bu kömürün İngiliz antrasiti ayarında olduğu söylenmektedir.

Mamafi müessese, bu iddiasının ispatı için kömür alıcılarına tecrübe fırsatı vermiştir. Türk antrasitinin yakma ve ısıtma kuvveti ve hararet derecesi, sobalarda kullanıma kabiliyeti ölçüldükten sonra bir fiyat biçilerek piyasaya fazlaca çıkarılacaktır.

Odun Ve Kömür

Odun fiyatları (240) la (260) kuruş arasındadır. Rumeli kömürleri (3,5) la (3,75) kuruşa satılmaktadır. Belediye fiyatların normal olduğunu söylemektedir. Yalnız şehirdeki odun ve kömür stokunun hakiki miktarı tesbit edilememiştir.

Galata Musevî
MektebiBedava Yemek Veriyor
Amma Talebe Bulamıyormuş

Galatadaki musevî okulunun öğretmenleri Kültür direktörlüğüne baş vurarak, maaşlarının aylardan beri verilmediğinden şikâyet etmişlerdir.

Filhakika, geçen sene, Galatada açılan resmi bir ilk okul, bu mektebin talebesi tarafından çok ragbet görmüş ve bu suretle, evvelce 600 talebesi bulunan musevî okulunun talebe mevcudu 150 ye inmiş. Bunun üzerine, musevî okulu, talebeden ücret almamağa bağlanmış ve hatta okulün ragbet görmesi için, bedava yemek te vermiş ve bu suretle 300 talebe temin edebilmiş. Bu suretle, okulun geliri kesilince, o da öğretmenlerinin maaşlarını verememeğe başlamıştır.

Sarhoşluk Yüzünden
Mahkûmiyet

Sarhoşluk ve zabıtaya hakaret iddialarile mahkemeye verilen birçok defalar hapse mahkûm olan arzuhalci Hayri geçen gün gene sarhoşluk yaptığı beyanile Sultanahmet sulh birinci ceza mahkemesine vermiştir. Hâkim, Hayriyi (7) gün hapse mahkûm etmiştir.

Bir Motosiklet Kazası

Sirkeçide, Ford garajında amele Ömere bir motosiklet çarpmış ve kaçmıştır. Sayısı 324 tür. Aranmaktadır.

Millî Emlâk
IdaresiMallarının Sayısını Bilmiyor,
Bunları Araştırıyor

İstanbulda bir millî emlak idaresi vardır. Fakat bu millî emlakın sayısını bilmeğe imkân yoktur. Çünkü bu, şimdiye kadar henüz tesbit edilememiştir. Aynı zamanda sayıları bilinemeyince, değerlerini anlamak da mümkün olmamıştır. Şimdi, bunların sayısını tesbit için hususi memurlar ayrılmıştır. Millî emlak idaresinde şimdiye kadar devam eden durum hakkında bir fikir edinmek maksadile şunu kaydedelim ki, mevcut dosyalar arasında iki adamın dahli kaldıramıyacağı kadar kabarmış evrak toparları vardır.

İki Tramvay
Çarpıştı

Üç Yolcu Yaralandı

Kadıköyden Bağlarbaşına giden, Üsküdar'dan da Kadıköye gelen tramvay arabaları, şimendifer geçidinin altındaki tek hatta karşılaşmış ve çarpışmışlardır. Ulvi, Hamdiye, Makbule isiminde üç yolcu yaralanmış, arabalar hasara uğramışlardır. Suçlu görülen 167 sayılı vatman İsmail tutulmuştur.

Beykozda Park

Beykozda, İskele civarındaki park genişletilecektir. Bunun için de meydanlıktaki çeşmelerin önünü kapatan dükkânlar kaldırılacaktır. Fakat bu iş yeni sene bütçesile alâkardardır.

Ç. Esirgeme Kurumunda...

Odacı Rifkı Kumaş Çalıyormuş,
Hâkim Tevkif Etti

Sultanahmet sulh birinci ceza mahkemesi Çocuk Esirgeme Kurumu odacısı Rifkıyı tevkiif etmiştir. İddia edildiğine göre de mesele şudur:

Rifkı Kemalîyelidir. Orada karısı ve çocukları vardır. Burada da bir metres tutmuş ve onunla yaşıyor. Son zamanlarda metresile arası açılmış. Metresi komşularına Rifkının ötedenberi kurumdan kumaş

çaldığını söylemiş. Bu haber polisine kulağına gitmiş ve Rifkı dün yakalanmıştır. Rifkı Cumhuriyet bayramında çocuklara dağıtılacak elbiselerden sekiz yüz metroluk kumaş daha aşırılmış ve çarşıda bir yere satmıştır.

Rifkı: (Ben çalmadım. Bunları bana kurum memurlarından Rıza verdi) demektedir. Kurum direktörlüğü çalınan kumaşın mühimce olduğu kanaatini beslemektedir.

Günün Tarihi

Bir İki
Satırlaİngiliz sofiri Ve Atatürk'e
Kast Teşebbüsü

Bir müddettenberi Londrada bir buğün aylık izmini geçiren İngilterenin Ankaraya sofiiri Sir Persi Loren, evvelki gün avdet etmiş ve kendisile görüşen gazetecilere, büyük Önderimiz Atatürk'e karşı yapılan suikasti bütün İngiltere halkının ve hükümetinin nefretle karşıladığını, bu husustaki her türlü yardımın İngiltere için sempatik olduğunu söyledikten sonra Maveraiy Şerada yakalanan mücrimler hakkında şunları söylemiştir:

— Teslim işi için bir şey söyleyemem. Bu, kanun işidir. Herhalde Maveraiy Şerada bu iş üzerinde Türkiyeyi memnuna etmek üzere kanunen mümkün olan her şeyin yapılacağına emin olabilirsiniz.

***

Üniversite

Üniversite laboratuvarları için son zamanlar alınan alat ve edevat ile beraber şimdiki kadar yapılan siparişlerin kaymeti (500) bin lirayı bulmuştur.

***

Yeni Öğretmenler

Şehrimiz, orta tedrisat kadrosu bu yıl çoğalmıştır. Bu yıl, yeni açılan orta okullara la diğer münhallere yeniden tayin edilen öğretmenlerin miktarı 30 u bulmuştur.

***

Liman Genel Direktör-ü

Finans bakanlığından ekonomi bakanlığına geçmek üzere olan liman idaresi genel direktörü Rauf Manyalı, Ankaradan şehrimize dönmüştür.

***

Suriye Koyun Başına 75 Kuruş
Gümrük Alıyor

Suriye hükümetinin Türkiye'den gönderilen keçi ve koyunlardan 15 kuruş gümrük alması üzerine Türkofis harekete geçmiştir. Suriye hükümeti nezdinde teşebbüslere girişmiştir. Halbuki diğer memleketlerde koyun başına (11) kuruş almaktadır.

***

Belediye Elektrik Mühendisi

Belediye'nin elektrik mühendisi Yusuf Ziya, ekonomi bakanlığının elektrik işleri etüd mühendisliğine tayin edilmiştir.

***

Olgunluk İmtihanları Yapılmıyacak mı?

Olgunluk imtihanında bir derste kalın talebenin tekrar imtihan edileceği hakkında kültür direktörlüğüne henüz hiç bir emir eylememiştir. Belki cumhuriyet bayramından sonra gelir.

***

Türk-Rumen Ticaret Anlaşması

Gümrüklere gelen bir tebliğde Türk-Rumen ticaret anlaşmasının esasları bildirilmiştir. Anlaşma (9) ay sürecek.

***

Göçük Gemisi Bugün Denize
İndiriliyor

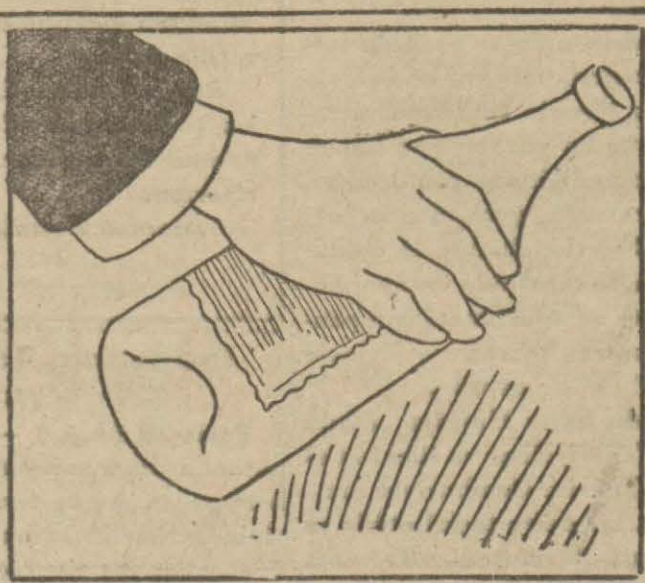
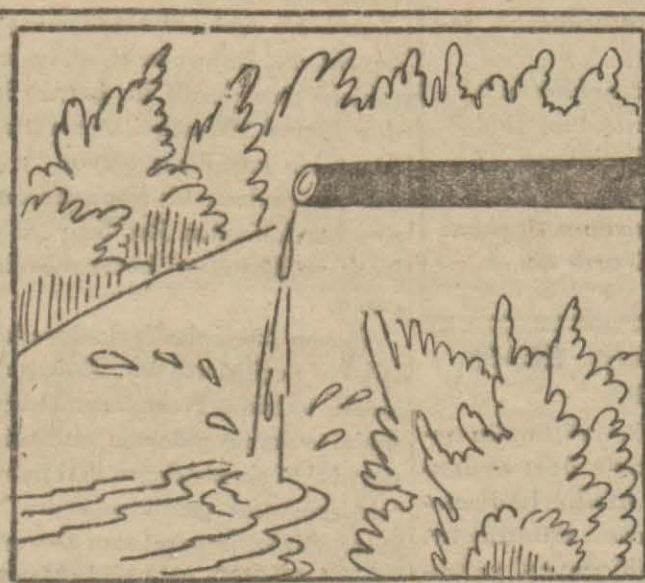
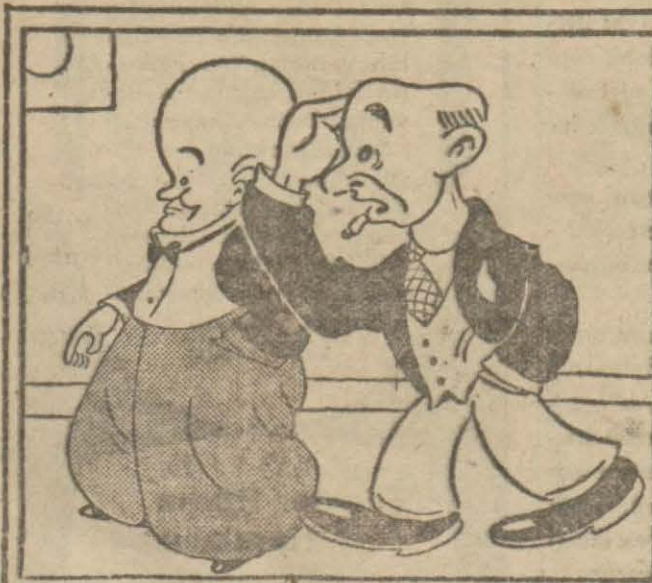
İzmit tersanelerinde yapılan ilk yağ gemisinin denize indirilmesi merasimi bugün İzmitte yapılacaktır.

***

Yeni Orta Okullar Bugün
Açılıyor

Kadıköy 2 nci orta okulu ile İnönü orta okulunun hazırlıkları bitmiştir. Bugün her iki mektep törenle açılacak, perşembe günü itibaren de talebe mektebe başlayacaktır.

Pazar Ola Hasan B. Diyor Ki:

— Ayıp değil ya, Hasan Beyciğim? Bu hesaba aklım ermiyor!..

... Taşdelen denilen su, kaynağında parmak kadar akar...

... Sonra lokantalarda yüz binlerle şişe Taşdelen suyu satılır... Bu, nasıl oluyor?

Hasan Bey— Bunda şaşacak ne var? Süt dan süt yapılan bir ülkede, terkostan Taşdelen yapılmış, çok mu?

Hergün

Fransanın Vazifesi
Bulgar Dostluğu
İngiliz Durumu

Atatürke karşı yapılmak istenen, fakat bir kısım alâkadarları ele geçen müstekreh teşebbüs münasebetile bütün dünya matbuatında alâkalı yazılar intişar etmekte devam ediyor. Marsilyada, Yugoslavya kralı Aleksandrla Fransız hariciye nazırı Bartunun canlarına mal olan menfur hâdiseden sonra, işleri güçleri bu nevi kötü teşebbüsler yapmak olan kimselerin ve alelümüm tedhişçiliğın ortadan kaldırılması lehinde ön ayak olan Fransaya, bu münasebetle, mühim bir vazife tevceh ediyor demektir. O da, ötedenberi, Suriyede ve Suriye hududuna civar yerlerde yerleşmek isteyen ve bizce sayanı arzu olmyan kimselere gösterilmekte olan fazla misafirperverliktir. Marsilya vak'ası münasebetile vaktile Macaristana karşı kullandığı lisanı Fransa hatırlayacak olursa, bizim, burada ne demek istediğimizi çok iyi anlayacaktır. Tetbişçilik kanun harici ilân edilmiştir.

Bunun icapları yerine getirilmek gerektilir. Biz, bu milletin en mümtaz evlâdına kem gözle bakılmasına hiç bir zaman tahammül etmeyiz ve etmeyeceğiz.

***

Bulgar Dostluğu!

Bir Alman firması, Bulgar şairlerinden «Vozof» un (Esaret altında) isimli romanını filme alıyormuş. Bir takım Bulgar artistlerinin de yardımı ile meydana getirileceği haber verilen bu filmin hedefi, sadece Türk düşmanlığı olmak gerektir. Çünkü Vazof'un eseri, Türk düşmanlığından bahistir ve kendisi Türk düşmanı olmakla maruf bir şairdir. Biz komşu ile, bir çok defalar iyi şartlar içinde geçinmek ve yaşamak istediğini bildiren Bulgaristanın, bu münasebetle, bu nevi tahrikâta müsaade etmesi, dostluk duygularıyla kabili telif değildir dersek, şair Vazof gibi mübalâğacılıkla itihâm olunmamalıdır.

***

İngilizler Ve İtalyanlar

Fransanın araya girilmesi İngiltere ile İtalya münasebetlerinde bir nevi yumuşaklık hâsıl olduğu söyleniyor ve yazılıyor. Filvaki iki taraf matbuatının konuşmalarında, o eski sertlik kalmamıştır. Fakat İngilterenin siyasi ve süel durumu o eski durumdur. İtalyanın emel ve tasavvurları da gene o eski emel ve tasavvurlardır. Esasen, Habeş harbi münasebetile İtalyanlar İngiltereye karşı o kadar fazla söz söylemişlerdir ki bundan böyle İngiltere ile İtalya arasında eski itimat havasının tekrar husul bulması beklenemez. Kanaat şudur ki İngilterenin durumu, Habeşlerin durumu ile atbaşı beraber yürümektedir.

Habeşlerin müdafaa kabiliyetlerinin artması, İngilizlerin daha yumuşak davranmalarına seville veriyor, aksi hal, İngilizleri harekete getiriyor. Şu hale nazaran hüküm verebiliriz: İngilizler, Habeşin İtalya tarafından yutulmasına muvafakat etmeyeceklerdir ve Habeş geverse bir İngiliz müdafasına muhakkak nazaretle bakmak lâzımdır.

Tevfik Rüştü Aras

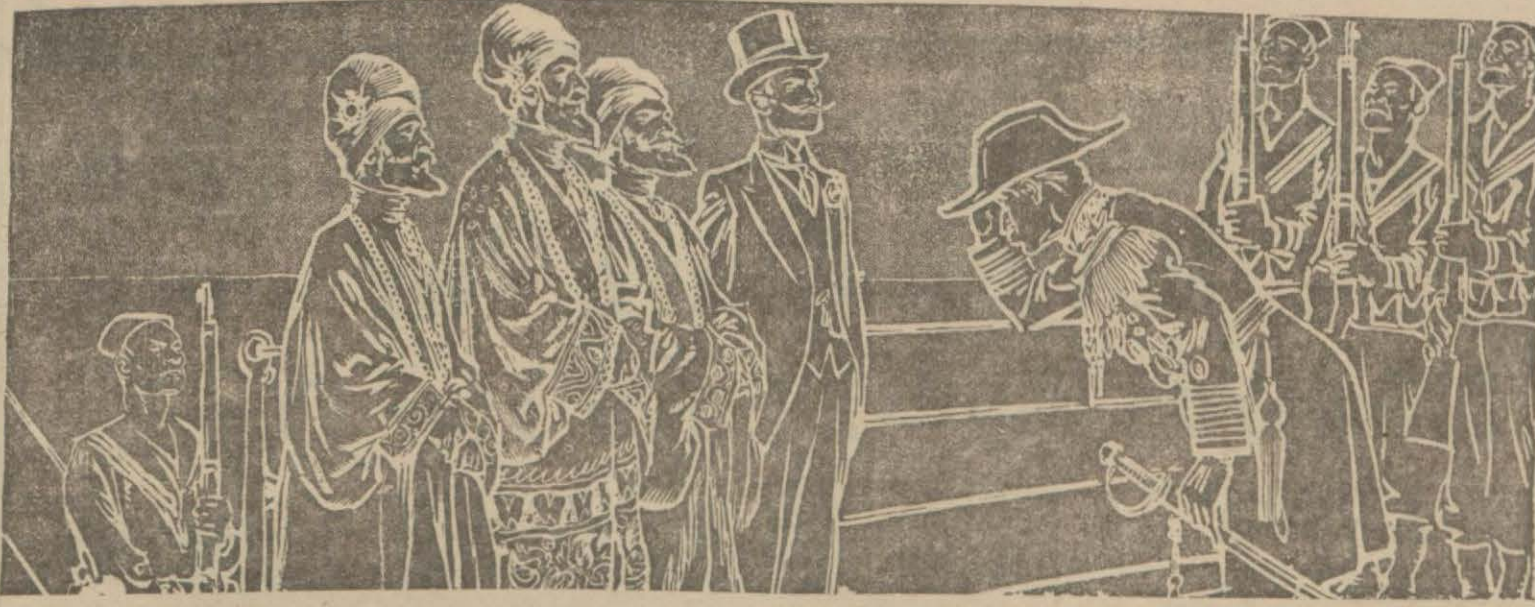
Birinci Kânun İçinde Bağdatta Bekleniyormuş

Bağdat (Özel) — Buraya gelen haberlere göre Türkiye Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Aras birinci kânunun sonlarına doğru Bağdada gelecek ve siyasi temaslar yapacaktır. Irak basını bu ziyareti önemle kaydediyorlar.

Rus Sporcuları Ankarada

Uşak 29 (A.A.) — Misafir Rus sporcuları bugünkü hususi trenle şehrimize gelmişler ve hararetle karşılanmışlardır. Misafirler, aynı gün de aynı trenle Ankaraya geçmişlerdir.

Resimli Makale

Garp Şarka böyle girdi. Şark hükümdarları debdebeyi, haşmeti sevdikleri için, kurnaz Avrupalılar onlara evvelâ boyun eğerek, hürmet göstererek sokuldular. Sonra kurnaz bir tilki gibi elinden evvelâ tebaasını, sonra tahtını ve nihayet toprakla-

rı aldılar. Kendilerini de uşak gibi kullandılar. Bugün bütün müstemlekelerde yaşayan hükümdarlar, imperyalist devletlerin birer aletinden başka bir şey değildiler.

Böyle Girdiler

Sözün Kısası

Ordu

Geçerken

Ek - Ta

Dün Beyazıt meydanında, ordu-nun geçit töreninde bulundum.

Bir kaç yıl oluyor ki ben bu manzaraya hasrettim. Valinin davetini alınca, koşa koşa gittim. Meydan son derece kalabalıktı. Cumhuriyeti anlamış, sevmiş, benimsemiş bir halk, onun şanlı koruyucularını, Türk askerlerini benim gibi candan alkışlamak için oraya gelmişti.

Bu meydana ulaştıran yollardan geçerken dere gibi akan temiz çökünkük burada bir göl, bir deniz, bir umman teşkil ediyordu.

Hiç bir millet, ne bir ulusal, ne de dini bayramında, Türkün Cumhuriyet gününde duyduğu sevinci ve kıvancı belki de duymamıştır.

Koca meydan, binlerce gönülden kopup ta birleşen tek bir duygu ile dolmuştu: Rejime ve onu kuran büyük Öndere karşı candan bağlılık duygusu!

Asker geçmeğe başladı. Bu bir kıt'a, bir bölük, bir tabur, bir alay, bir tümen değil. Bir canlı ülkü idi geçen! On altı milyon küsur bir milletin bağrında yaşayan kutsal bir ülkü idi o!

Başlar, Türk olmak ve Türk askeri olmak şerefile dimdik; adımlar, Türk olmak güvencile sert ve emin; bakışlar gurur ve inanç dolu geçtiler.

O aralık, ruhların, gönüllerin, düşüncenin ve duyguların resmini alacak hassas bir makinenin henüz icat edilmemiş olduğuna yandım. Yandım.

Binlerce halk, en ihtiyarından, dünkü çocuğuna kadar, bu heybetli manzara karşısında ömürlerinin en tatlı heyecanını, en yüksek gururunu, en asil hazzını duydular.

Geçenler, bu yurdun, bu rejimin sembolü idi. Herkes, Türk zabitanın asil bakışlarıyla yalın kılıcında, Türk neferinin parlayan tüfeğiyle yağz simasında yurdun ve rejimin emin istikbalini görüyordu.

Hepimiz, oradan inancımız daha kuvvetli, gönüllerimiz daha müstehrik olarak döndük.

Bu ordu oldukça, Türk zabiti ile Türk neferi oldukça bu yurt müemmen, bu rejim müemmen, hal ve istikbal müemmendir!

Yaşasın Türk ordusu!

Bulgaristanda Komünizm

Hükümet, Bilhassa Münevverlerle Alâkadar Oluyor

Sofya 29 (Özel) — Bulgar hükümeti, komünistlikle mücadele etmek için yeni bir usul takip etmektedir. Yeni hattı hareketin bir icabı olarak hükümet, işsiz münevverlere karşı hususi bir alâka göstermektedir. Bunlardan aile geçindirenler ve 30 yaşından yukarı olanlar münhal memurluklara tayin edilmektedirler.

Suiistimaller Fazla-laşıyormuş

Sofya 29 (Özel) — Son zaman da, Bulgar maliye idaresinde suiistimler sıklıkla görülmektedir. Bu cümleden olarak Samokov kasabasından Stefan Todorof namında bir veznedar 200,000 levalık bir suiistimal yapmış, mahkemeye verilmiş, 6 sene ağır hapis cezasına çarptırılmıştır.

Yunanistanda Silâh Taşımak Yasak

Atina 29 (A.A.) — Yeni yapılan bir kararname ile sivillerin patlyan maddeler ve silâh taşınması yasak edilmiştir.

SON TELGRAF HABERLERİ

Irakta Bir İsyan Çıktı

Bir Yezidi Şeyhi Baş Kaldırdı, Fakat Suriyeye Kaçmaya Mecbur Oldu

Bağdat (Özel) — Sencer bölgesinde yeni bir baş kaldırma olmuştur. Bu baş kaldırma, mecburi askerliğin kabulü yüzünden doğmuş ve Sencerdeki Yezidi şeyhlerinden Davut harbin ve askerliğin kendi mezheplerine ve dinlerine uymadığını ileri sürerek isyan etmiş ve kabilesi ile beraber Sencer dağlarına çıkmıştır.

Irak hükümeti bu isyanı bastırma için asker kuvvetlerine dayanmadan evvel şeyhe bir nasihat heyeti göndermiş ve şeyh yola gelmeyince de süel harekâta lüzum görmüştür. Hâdiseye yerine üç askeri tayare gönderilmiştir.

Irak kuvvetlerinin hareketi karşısında Davudun kuvvetleri çil yavrusu gibi dağılmışlardır. Askeri müfreze Şeyh Davudun bulunduğu bölgeyi muhasara etmişlerse de şeyh ve ailesi Suriye topraklarına kaçmaya muvaffak olmuşlardır.

Şeyhin avnesinden (140) Yezidi hükümet kuvvetlerine iltica etmişlerdir. Bunlar otomobillerle Musula getirilerek hapsedilmişlerdir. Asilerin muhakemesine askeri bir mahkeme bakmaktadır. Irak hükümet mehafili isyana yatıştırılmış ve bitmiş nazaretle bakmaktadır.

Barzan İsyanının Bakıyesi

Şeyh Davut, Suriyede Şemar aşireti reisine misafir olmuştur. Bağdat hükümeti, Fransadan bu adamın kendisine teslimini istemiştir.

Musuldan Gelen Haberlere Göre Barza Şeyhi Hoşoyun adamlarından Irak topraklarında hiç bir şaki kalmamıştır. Bu şeyhin avnesinden Türkiye topraklarında da hiç kimse yoktur. Türk hükümeti bunları kovmuş ve şiddetli bir tazyike maruz bırakmıştır. İran hükümeti de bunları sınırlarına kabul etmemeye karar vermiştir. İran toprağına geçenleri yakalayıp Irak hükümetine teslim edecektir.

Yunanistanda

Papaanastasyu Tevkif Edildi

Atina 29 (A.A.) — Eski Başbakan Papaanastasyu tevkif edilmiştir. Kendisi gizli bir beyanname neşretmiş olmakla ittihâm edilmektedir.

Bir Cumhuriyetçi Sürüldü

Atina 29 (Özel) — Yeni Cumhuriyet partisi lideri Papa Andreu muhafaza altında olarak muvakkaten kalacağı Mikeneye gönderilmiştir.

Bir Yunan Amirali Kazaya Uğradı

Atina 29 (Özel) — Maruf Yunan amirallarından Migaulis bir otomobil kazası neticesinde ölmüştür.

Yunanistanda Ağır Bir Matbuat Kanunu Yapılmış

Atina 28 (Özel) — Hükümet, rejimin muhafazası için matbuata karşı ağır bir kanun hazırlamıştır. Bu kanunun tatbikine bugünlerden başlanması muhtemeldir.

Bulgaristanda Seylâp

Şimdiye Kadar Boğulanlardan 18 Kişinin Cesedi Bulundu

Sofya 29 (Özel) — Ekonomi Bakanı St. Muşanofun beyanatına göre, geçen günkü seylâptan boğularak ölenlerden yalnız 18 nin cesetleri bulunmuştur. Kaybolanların sayısı 25 tir. Bunlardan daha 7 kişinin boğulduğu, diğerlerinin civar köylere iltica ettikleri sanılıyor. Evvelâ Simitli köyüne getirilmekte, oradan da kamyonlarla köylere götürülerek ailelerine teslim edilmektedirler. Hüviyetleri tesbit edilemeyen cesetler Simitlide gömülmüşlerdir. Sveti Vrač kasabasından Simitliye birkaç ceset daha getirilmiştir. Halk, ölenler için dükkânlarını kapıyarak matem tutmuş, bütün fabrikalar işlerini tatil etmişlerdir. Aynı zamanda fabrikalar düdüklarını çalarak mateme iştirak etmişlerdir.

Struma nehrinin Draka ile Valkovo köyleri yanındaki sahiline yeni-

Yunan Kralı İçin

Gidecek Heyet Hazırlanıyor

Atina 29 (Özel) — Kralı almak için parlamento başkanının riyaseti altında Londraya gidecek olan heyete üç kişi daha ilâve edilmiştir. Bunlar, ordu, donanma ve hava kuvvetlerini temsil edeceklerdir.

Hazırlanan programa göre Averof, kralı, ecnebi bir limandan alacak ve beraberinde bazı muhrip ve torpidolar da bulunacaktır. Tahminlere göre, kral, ikinci teğrinin on yedisinde burada bulunacaktır.

den bazı cesetler attığı haber veriliyor. Meriç ve Çay nehirleri etrafında 3000 dekarlık arazi de seylâba uğramıştır. Birçok köylülerin evlerini de sular götürmüştür. Kral muhtaçlar için (25,000) leva vermiştir.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Belediye süt işini bitirmiş, artık yağ meselesi ile meğgul olacaktı. Sanki ikisi de belediyenin işi değilmiş ve sanki belediye ikisini birden yapmaya mecbur değilmiş gibi. Maamafih mesele orada değil. Mesele süt meselesinin halledilmiş olmasındadır. Belediye bu işin halli ve talimatnamenin tatbiki için iki ay mü-

let vermiş. Bu mühletin bitmesine ne kadar var bilmiyoruz. Fakat şimdiye kadar süt meselesinin halline doğru bir adım atıldığını gördünüz mü?

Biz görmedik. Bu işle görmemize de imkân yok. Bütün meseleleri bu şekilde hallettikten sonra, yağ meselesi de halledilir, süt meselesi de.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

DÜNYA

Matbuatında GÖRDÜKLERİMİZ

Bir Yahudi Hıristiyan Oldu

Tabanca Amerika gazeteleri Amerika gangsterlerinin arasından mühim bir simanın eksildiğini yazıyorlar. Bu zatın adı Schultz dir.

Schultz ötedenberi çok geniş teşkilata malik olan bir kaçakçı şebekesinin başında bulunuyordu. Bunu Newyork şehrinin içinde bilmiyen de yoktu. Fakat o, işlerini o derece gizli idare ediyordu ki, arkasında iz bırakmadığı için mahkûm edilmesine imkân bulunamıyordu. Schultz'in yalnız bir korkusu vardı ki, o da aynı kaçakçılık işlerinde çalışan rakip bir kuruldun yihyordu. Nitekim onu öldüren de bu kurulun adamları olmuştur. Anlaşıldığına göre Schultz Newyork'un bir gazinosunda oturuyormuş. Rakipleri haber almışlar ve hemen ellerinde mütalyöz tabancası olduğu halde bir baskın yapmışlar. Schultz karnından bir kurşunla vurularak düşmüş, bununla beraber soğukkanlılığını kaybetmemiş, baskıncılar hâdiseyi müteakip kaçtıktan zaman o, üşüşen garsonlara hitap ederek telefonu istemiş ve polise meseleyi bizzat haber vermiş — Ben Schultzum, demiş, ölmek üzereyim, hemen can kurtaran otomobili ile bir papas gönderiniz!

İşin dikkate değer bir noktası da Schultz'un din itibarile Yahudi olduğu halde son dakikasında hıristiyanlığa geçmek isteğini göstermiş olmasıdır.

Bir gazeteci linc edildi-yordu Amerika gazetelerinin anlattıklarına göre Ohio's Sevu mecmuasının muharrirlerinden J. K. Blachwood linc edilmek tehlikesini zor atlattır. Bunun sebebi gazetecilikte muvafakiyet için birinci şartın doğru haber vermek olduğunu unutmuş olmasıdır. Filhalka Blachwood bir müddettenberi mecmuasında bir reportaj silâsilesi yazıyordu. Fakat günün birinde halk bu yazıların gezip dolayarak değil, masa başında uydurularak yazıldığını anlamış ve gazetenin önüne giderek gazeteci çıktığı zaman üzerine atılmıştır. Blachwood tıpkı bir zenci gibi boğazlanmaktan polisin çabuk yetişmesi sayesinde kurtulmuştur.

Norveç Kabinesi İstifa Etti Bükreş 29 (Telsiz) — Kristiyandan bildirildiğine göre, Norveç kabinesi istifa etmiştir.

HARİCİ TELGRAFLAR

İtalyada

Çıkarken Az Girerken Çok

İtalyada Yeni Finans Tedbirleri Alındı

Roma 29 (A.A.) — İtalyadan bundan böyle çıkacak olan her yolcu, beraberinde götürdüğü dövizleri bildirmek zorunda olacaktır. Bunun için özel bir liste dolduracaktır. Müsaade edilen azami para 2000 İtalya liredidir. Öte taraftan, İtalyaya dönenler, çıkarlarken gösterdikleri meblağdan üstün bir para ile ülkeye giremeyeceklerdir.

İsviçrede Seçimin Kesim Neticeleri

Bern 29 (A.A.) — Ulusal konsey için yapılan seçimlerin kesime yakın sonuçları şunlardır:

Radikaller 48 yer kazanmış, 4 yer kaybetmiştir. Sosyalistler 50 yer kazanmışlar ve durumlarında hiç bir değişiklik olmamıştır. Katolikler 42 yer kazanmış, 2 yer kaybetmişlerdir. Genç köylüler 27 yer kazanmış, yedi yer kaybetmişlerdir. Genç köylüler 4 yer kazanarak 3 yer kaybetmişlerdir. 6 yer kazanan liberal muhafazakârların durumunda hiç bir değişiklik yoktur. 2 yer kazanan komünistlerin de durumunda değişiklik yoktur.

Hükümetin ekseriyeti muhafaza edilmiş bulunmaktadır.

Yeni İspanyol Kabinesi

Madrid 29 (A.A.) — Chapaprieta yeni kabineyi kurmaya memur edilmiştir.

İtalyada Yeni Bir Otomobil Yolu

Cenova 29 (A.A.) — İtalya kralı, Cenovayı Po vadisine bağlayan 50 kilometre uzunluğundaki yeni otomobil yolunun açılış törenini yapmıştır.

Macaristanda İşten Çıkış Teşkilâtı

Budapeşte 29 (A.A.) — Kültür bakanı, bir söylevinde, Macar «işten çıkış» teşkilâtının İtalyan «işten çıkış» teşkilâtına göre tanzim edileceğini bildirmiştir.

Çekoslovakya Dış Bakanı Benes Çekoslovakya

Benes Hâdiseleri Sükûnetle Bekliyor

Prag 29 (A.A.) — Çekoslovak ulusal bayramı ilgisile Most şehrinde söz söyleyen Benes, demistir ki:

«Hâdiseleri sükûnetle bekliyorum, İtalyan - Habeş muhasamasının Avrupayı harbe sürüldiyeceğini tahmin etmiyorum.»

Japonya Ve Deniz Konferansı

Tokio 29 (A.A.) — Samidığına göre, deniz konferansına dair verdiği cevapta Japon hükümeti, delegelerin vaktinde Londra'ya gelmesini temin için bu konferansın en geç 2 ikinci kâunda açılmasını istemektedir.

Kıral Karol

Prenses Hobenlohe İle Evlendi

Bükreş 29 (Telsizle) — Romanya Kralı Karolun, Prenses Hobenlohe ile evlenme rasimeleri, dün Sinayada yapılmıştır. Düşünde bütün ordu kumandanları, elçiler hazır bulunmuşlardır. Prenses Hobenlohe, Kraliçe Marinin akrabasındandır.

gitti. Saat rakkası gibi iki yanına sallanıyordu:

— Eyvahlar olsun; Gördün mü, şimdi başıma gelenleri Kapımda, sabah akşam polisler uğrarsa, konu konuş, ne der? Daha akşam olmadan, korktuğum başıma geldi. Sağ komşumuz, karşı komşumuz, iğreti tava, kahve değirmeni istemek bahanesile geldiler; ve lâf arasında da polisi, sordular. Bilmiyorum, dedim. Ama, çocukların, eski şirketten alacakları var ya, belki onun içindir, diye de düşünüyordum. Komşular, inandılar, inanmadılar, gittiler. Akşam, gün kararırken polis, tekrar geldi; ama, yavrucaklar, gelmişlerdi. Polis, evvelâ inanmıyor göründü. Sonra, çantasından bir kâğıt çıkardı. Ortası zumbalanmış büyük bir kâğıt Bu kâğıdı, ortasından böldü. Birini bana uzattı; şunun altını imzala, dedi. Yazı makinesinde, imzama değil de, adımı yazmayı öğrenmişim. Hani, sen de gözünle gördü mü ya? Ama, yazmak bilmiyorum. Polis, parmağımı bas! dedi.

İhsan abla, inkâr vaziyetinde, iki elini geriye itmişti:

— A, ben korkarım Kâğıtta ne yazılı, bilmiyorum ki... Polise; bana, anlat ta, öyle parmak basayım, dedim. Polis, yine yüzüme acaip acaip baktı: Kızlarını şahitlik için mahkemeye çağırıyorlar. Eğer mahkeme günü mahkemeye gitmezlerse, sonra gelip zorla götürülecekler, diye kendimi iyi-yordum. Ertesi gün, akşam üstü, geç vakit geldiler. Kâğıtları verdim. Şöyle bir göz gezdirir gezdirmez, ikisinin de renkleri döndü; kızardılar, sarardılar. İman ile elini göğsüne bastırması:

— A, ben çocukları bilmez miyim? Renkten renge girişlerinden, bu

İngilterede

İşçiler Silâhlanma Aleyhinde

Londra 29 (A.A.) — Radyoda bir söylev veren Attlee, işçi partisi adına, hükümetin ulusal sosyetesini müdafaa perdesi altında takip etmekte olduğu silâhlanma siyasasını protesto etmiştir.

Makdonaldın Valtieri

Londra 29 (A.A.) — Macdonald, ulusal işçi partisi konferansında, maden amelisinin ücretlerin artırılması hakkındaki isteklerinin imkân derecesinde müzaharete mazhar olacağını bildirmiştir.

İskenderiyede Hamal Grevi

İskenderiyede 29 (A.A.) — İyi bir gündelik elde etmek için besledikleri ümitler tahakkuk etmiyen 1300 pamuk hamalı grev yapmışlardır. Arabacılar da grev yapmak tehdidinde bulunmaktadırlar. Anlaşmazlık, derhal İtalyaya gönderilmek üzere yapılan büyük miktarda pamuk siparişlerinden ileri gelmiştir.

Meksika İtalyadan Serum Almıyor

Meksiko 29 (A.A.) — Genel sıhhat işleri idaresi bir İtalyan laboratuvarına 12.000 pezos değerinde serum siparişini feshetmiş ve bunları bir Alman laboratuvarına ısmarlamıştır.

Doğu Afrikasında Bulunan Altın Madenleri

Asmara 29 (Telsizle) — Doğu Afrikası — Burada yeni bulunan altın madenlerinin çok zengin olduğu anlaşılıyor. Mühassıslara göre, yeni madenlerdeki altın nisbeti bir ton kumda 8 gramdır.

Paraguay - Bolıvyâ Harbi Bitti

Buenos - Aires 29 (A.A.) — Şako barış konferansı Paraguay ile Bolıvyâ arasındaki harbi bittiğini ilan etmeği kararlaştırmıştır.

Alman - Macar Ticareti

Budapeşte 29 (A.A.) — Almanya ile Macaristan arasında, Almanyaya 1200 vagon keten tohumu satılması hakkında bir anlaşma imza edilmiştir.

DÜN VE BU GÜN

Şaşılacak Şey Değil!

Rahmetli Ahmet Vefik Paşanın Bursa'da yaptırıldığı hastahanenin onarılması gerçekleştirilmiştir. Usta ve irgat getirilip işe başlanmıştır. Bu sırada toprağın altında iki bin yıl önce yapıldığı anlaşılan bir takım çömler, toprak heykeller çıkmış. Günlük gazetelerden birinin - yazısını pek beğendiğim - genç aytarı bunu İstanbul'a bildirirken soruyor: Bursanın altında başka bir şehir mi var?

Yazıyı ve bu soruyu okuyunca kendimi tutamadım, güldüm. «A meslektaş, bunda şaşılacak ne var, Bursanın altında bir şehir bulunduğunu bir kaç çanak çömlek görünce mi hatırladım» dedim.

Evliya Çelebi bile bize Bursanın eskiliğini haber veriyor. İsterseniz beraber okuyalım:

«Kiptilerin, Yunanlıların tarihleri vardır. Yahudilerin Hecam adlı tarihleri varsa da inanılmaz. Hint tarihleri, Çin tarihleri, Arap, Acem, Efronç, Lâtin tarihleri de çoktur. Bu tarihlerin hepsini gözden geçirmiş kimselerle görüştüm. Hiç birisi Bursayı kimin yaptığını yazmamış. Sade Süleymanname ve Tuhfe adlı eski tarihlerde şöyle yazılır: Peygamber Süleyman taht üzerinde ve havada uçarken Keşiş dağına (Uludağ) tepesinde durur. Dört çevresine baktarken veziri Asaf Berhayaya «burada bir şehir olsaydı ne güzel olurdu» der. Cinlerden, devlerden olan nedimleri orada Tufandan önce bir şehir ve bir kale bulunduğunu, sonradan kaybolduğunu söylediler. Süleyman, perilere emir verdi, o yerin taşını, toprağını temizletti, eski kalenin kulelerini, duvarlarını meydana çıkarttı, Bursanın garbinde de Bellise armağan olarak Aydıncık şehrini yaptı...»

Görülüyor ki Evliya Çelebi şimdiki Bursanın yerinde eskiden bir şehir olduğunu biliyordu. Lâkin bu bilgiyi efsanelerle karıştırdı. Gerçek olan şudur: Bursayı Bitinyalı Kralı Prusias yaptı. Mimarlığını yapan Anibal'dır.

Bu rivayet eski çağın biricik Lâtin tarihçisi olan «Pline» indir. O, 1856 yıl önce öldü. Anibal de 2118 yıl önce öldüğüne göre Pline'in Bursa hakkındaki rivayeti inanılmaya değer.

Elimizde Evliya Çelebi ve Pline gibi ild adamın kitapları dururken Bursanın altında eski bir şehir bulunduğuna şaşmak şaşılacak bir iş olmaz mı...

M. T. TAN

80-10-35

KİSMET BEKLİYENLER.

MAHMUT YESARI

Parmağını; sus! der gibi dudaklarına yapıştırdı:

— Kaç gündür, bir polisin biri gelip biri gidiyor.

Tahta kerevete, yanımda oturmuştu:

— Sus... Günde kaç defa, ölüp ölüp te diriliyorum... Zekiye ile Pakizeyi, şahitlik için mahkemelerden çağırıyorlarmış...

Koynundan lokman ruhu şişesini çıkardı, açtı, kokladı:

— Çarpıntıyı başka türlü bastırıyorum.

Küçük şişeyi, tekrar koynuna koydu:

— İlk önce, pek şaşırardım... Mutfakta, çamaşırları suya bastırılmışım. Zerzevat ayıklıyordum. Kapının çingırağı, kırılır, sökülür gibi çaldı. Biçağı elimden attım, koştum. Bakkalın çarabının çalışına benziyor. Kapıyı açtım, karşımda bir polis. Yanlış kapı çaldı, ya hut ta birini arıyor, dedim. Polis, çantasını karıştırdı; bir tomar kâğıt çıkardı; burada Zekiye, Pakize isiminde iki kadın oturuyorlar mı? diye sormaz mı? O anda, şarkacak, düşüp bayılacaktım. Polis, yavrucakların isimlerini nereden biliyor?

Gözlerini açmıştı:

— Ağzım açık kalmışım!.. Burada oturuyorlar, dedim. Evdeler mi? diye sordu. Üçü de sokağa çıkmıştı. Evde yoklar, 1 Ne yapacaksınız? dedim. Ne vakit gelirler? diye sordu.

Ellerini kavuşturdu:

— A, bu, ne kadar ince sorgu sual... Akşama gelirler, dedim. Polis, yüzüme tuhaf tuhaf bakıyordu. Kaçta gelirler? diye sordu. A, ben, ne bileyim! Onların gelip gitmeleri belli olmaz ki...

— Gözleri gözlerimde, derin bir taaccüple boynunu büküştü:

— Polisin, bana bakışını bir görsen! Hanım, sen, onların annesi değil misin? dedi. Annesiyim, dedim. Peki, nasıl olur da, gelip gittikleri saati, yeri bilmezsin!

İhsan abla, şiddetle elini dizine vurdu:

— Al lâfi otur aşağı... Ayol, çocuk kısmı, nereye gider? İşte, sokaktı, si-nema idi, gezecek... Bu da sorulur mu? Polise, ne cevap vereyim. Zaten merak-tan, korkudan dilim tutuldu. Yavru-cakların polisle, polis daireleriyle ne işi olabilir? Polis, yüzüme baktı, baktı; sonra, lâhavle çeker gibi başını salladı; ben, akşama tekrar uğrarım, dedi;

işte bir yanlışlık olduğu, bu yanlışlığa sıklıkla belli... İkiisi birden odalarına çıktılar. Yukarıda, bir konuşma, bir konuşma... Zekiye, fırtına gibi aşağıya indi: Anne, sen, bu kâğıdı kimseye gösterdin mi? dedi. A, ben, deli miyim? Hiç gösterir miyim?... Yalnız, ne için çağırıyorlar? diye sordum. Zekiye, dudaklarını büktü: Eski şirketin hesapları için, dedi. Ah, ben, aklımla yaşayayım! Nasıl da evliya gibi içime doğmuştu. Zekiye, tekrar yukarı çıktı. Çok geçmedi, bir bağırma, bir çekişmedir koptu. Hemen fırlaçım. Zekiye, Pakizeye bağırıyor: Yırt, onu! Ne diye saklıyorsun? Pakize de morarmış; saklıyacağım... Unutmamak için... O da kapısından baktım. Pakizenin elinde bir gazete var; Zekiye, almak istiyor, Pakize vermiyor... Ben, işi anladım. Çocukluk işte...

Gevrek gevrek gülüyordu:

— Gazetelerde sinema oyuncularının resimlerini basıyorlar ya Yavrucaklar, sinema oyuncularının beğendiklerinin resimlerini saklarlar. Ama, birinin beğendiği, öbürünün hoşuna gitmeyebilir; onun resmini yırtmak isterler. İşte o vakit aralarında kavga çıkar... Ben, usuletle odaya girdim. Birine; oh, benim yavrum! Öbürüne; oh! benim evlâdım! dedim, kavgayı bastırdım. Şöyle bir kurnazlıkla gazeteyi de ellerinden aldım.

(Arkası var)

İki Ordu Karşı Karşıya Cenupta Henüz Büyük Muharebe Başlamadı

(Baş tarafı 1 inci yüzde)

Sudan sınırında Kilamuk'a kadar 465 mil uzunluğunda büyük bir yol yapılması için bir İsviçre grubu ile mukavele yapılmıştır.

Yeni Kuvvetler

Adisababa 29 (A.A.) — Diredana'ya 1500 asker yüklü iki tren gelmiştir. Bu askerler Ogadene gönderilecektir.

İtalyan Resmî Bildirisi

Roma 29 (A.A.) — Eritre cephesinde birinci kolorduya mensup iki müfreze biri Sarahat bölgesinin merkezi olan Hausien istikametinde ve diğeri de Aksum'dan Tokaze nehrine kadar bir keşif taarruzu yapılmış ve ciddi bir mukavemet görmemişlerdir.

lav ile Gorrahai arasında silahlı Habeş kuvvetleri Somali cephesinde yerli keşif kolları Şilvetlerini püskürtmüşlerdir.

Durmadan Asker Gönderiyorlar

Napoli 29 (A.A.) — Doğu Afrikasına yapılan asker nakliyatı devam etmektedir. Biancamano ve Atlante gemileri yarın buradan kalkacaklardır. Massau'ya gidecek olan Biancamano vapuru, dördüncü siyah gömlekli fırkası ile 2, 3 ikinci kânun firkalarına mensup kuvvetleri ve önemli miktarda malzeme yüklenmiş bulunacaktır.

Habeş Sefiri Kazanacağı Diyor

Cibuti 29 (A.A.) — Havas ajansı aytarı bildiriyor:

Habeşistandaki İtalya nelçisi Kont Vinci dün Adisabadan buraya gelmiştir. Paristeki Habeş elçisi Tecle Hamariate de Cibutiye gelmiştir.

Hamariate şunları söylemiştir:

«Habeşistana yapılacak silâh ihracatı üzerinden ambargonun kaldırılması Habeş davası için hakiki bir zaferdir. Habeşistana silâh ve malzeme serbestçe girebileceğinden müsavi bir kuvvetle çarpışabileceğiz. Buna mukabil İtalya her gün artan müşkülâta göğüs germek zorunda bulunacaktır.

Ordularımız, İtalyanın ulusumuza karşı yaptığı vahşice taarruzu akamete uğratacaktır.»

Beyrutta Habeşler Lehine Nümayişler Yapılmasına İzin Verilmedi

Beyrut (Özel) — Burada Emevi camiinde cuma namazından sonra Habeşistan lehinde bir nümayiş yapmak isteyen halka, hükümet müsaade vermemiştir.

Hainler Yüzden Fazla İmişler

Ammanda Çerkes Kulübü Arandı, Ele Geçen Vesikalar Saklanıyor

Arap gazeteleri Atatürke karşı tertip edilen suikasti hazırlayanların yakalanışları hakkında malûmat ve tafsilât vermektedirler. Dün gelen ve Halepte çıkan Vahdet gazetesi şu satırları yazmaktadır:

«Atatürke karşı yapılmak istenen suikast teşkilâtı gayet vapidir. Bu teşkilâta Türkiyede ve hariçte mukim bazı eski Osmanlı ordusu zabıtları de dahildir. Filistin, Şarkî Erden ve Suriyede de teşkilât mensupları mevcuttur. Şarkî Erden hükümeti suikast haberini alır almaz Çerkes kulübünü ve ileri gelenlerin evlerini basarak taharriyat yapmış ve ele geçirdiği evrakı mahafaza altına almıştır. Suikastçilerin adedi yüz kişiden fazla zanolunmaktadır.»

Hayfada Yakalananlar

Hayfa — Suikast teşebbüsü meselesinden dolayı Türkiye makamatından gelen talep üzerine burada üç kişi tevkif edilmişlerdir.

Tevkif edilenlerin evlerinde yapılan taharriyatta Türkiyedeki suikastçilerle ilgili bir muhaberede buldukları an-

Uçakların Faaliyeti

Roma 29 (A.A.) «Havas ajansı aytarı bildiriyor»

Mogadiscio'dan gelen telgraflara göre, İtalyan somaliland ordusunun ilerleyişi durmayan yağmurlara rağmen devam etmektedir. İtalyan uçakları, Gorrahei güney (doğu) sunda ve Cicika - Harrar yolu üzerinde bulunan Sasabaneh şehri ile, bunun 30 kilometre güneyindeki Dagabour köyünü bombardıman etmişlerdir.

İtalyan Yürüyüşü

Bu bölgede uçak faaliyeti, Oual - Oual İtalyan kolunun Sassabaneh'e doğru ilerlediğini ve General Graziani kuvvetlerinin kısmı küllisinin Ouebbe - Chebeli nehri boyunca yürüdüğünü göstermektedir.

Buradaki beyaz sömürge çevenlerinin tahminlerine göre, Oubbe - Chebeli taarruzu tâli bir hareket olup, asıl taziyik, Sassabaneh kuzeyinde, İngiliz somalisi sınırı boyunca ve Ciciga istikametinde yapılacaktır. Bu hareket muvaffak olduğu takdirde Gorrahei mevki bütün önemini kaybetmiş bulunacaktır.

Tuglejavan nehrini takip etmekte olan yol üzerinde İtalyan yürüyüşünü kesmek isteyen Habeşler bütün kuvvetlerini Gorrahei üzerinde teksif etmektedirler.

İtalyan uçaklarının yakında Harrara taarruz etmeleri beklenmektedir.

Yolların Yapılması Bekleniyor

Asmara 29 (A.A.) — Tigre cephesindeki Havas aytarı bildiriyor:

Enticho bölgesindeki İtalyan ilerleyişi, İtalyan sol cenahının güvenliğini sağlamak ve sağ cenahı kuvvetlendirmek ergisini takip etmektedir.

Sanıldığına göre, İtalyan komutanlığı yakında çok geniş ve tamamen sömürge siyasası kadrosu içinde bir harekete başlayacaktır. Levazım servislerinin ilk hatlarda yerleşmesi ve iaşenin süratle temin edilmesi için yapılmakta olan yolların bitmesi gibi sevkülceyş işleri bittikten sonra bu geniş harekete başlanacaktır.

SON DAKİKA

TELGRAF, TELEFON, TELSİZ HABERLERİ

Uzlaştırma İşi Uzun Sürecek

İtalyaya Yapılacak Yeni Teklifler Hakkında Fransa İle İngiltere Uyuşmuş TEKLİFLER BUGÜN ROMAYA BİLDİRİLECEK

Paris 29 (A.A.) — Sauerwein bugün Paris - Soir gazetesinde İtalyaya yapılacak yeni teklifler hakkında Fransa ile İngilterenin uyuşmuş olduklarını haber vererek diyor ki:

«İngiltere bu teklifleri yarın Romaya bildirecektir. Bu teklife göre İtalyanlara bazı Habeş eyaletlerinin kontrolü verilmekte ise de ne İngiltere, ne de Fransa gerek Harrar, gerek Aksum ve yüksek yaylalar hakkında hiç bir tavizde bulunmamaktadırlar. Bunun sebebi de Habeş İmparatorunun böyle bir teklifi reddedeceğidir.»

Tan Gazetesine Göre İse

Paris 29 (A.A.) — Temps gazetesi yazıyor:

İtalyan - Habeş anlaşmazlığı hakkında Fransa ile İngiltere arasında uyuşulduğundan bahsediliyor. Uluslar Sosyeteşi paktı maddelerinden bazılarının tefsiri hususunda iki memleket arasında görüş birliği olduğu doğrudur. Fakat bu, ilerisi için kat'i bir sureti tarz olmaktan çok uzaktır.

Geçen ağustosta mümkün olan şey

bugün ortaya büyük müşkülât çıkarılmaktadır.

Cenevre 29 (A.A.) — İrtibat komisyonunun gelecek toplantısında Laval ile Samuel Hoare'in bulunması, girişilen diplomatik müzakerelere devam olunacağı fikrini uyandırmaktadır.

Resmî İtalyan çevenleri Aloizi'nin Cenevreye gelip gelmeyeceği hakkında hiç bir haber almamışlardır.

★

Paris 29 (A.A.) — Laval, çarşamba veya perşembe günü Cenevreye hareket edecektir.

Aloizi'nin Cenevrede muhtemel bir mevcudiyeti Paris, Londra ve Roma arasında görüşmelerin başladığına dair delil teşkil edecektir.

İş Uzun Sürecek

Paris 29 (A.A.) — «Matin» diyor ki:

«Laval tarafından girişilen uzlaştırma işi memnuniyet verici bir tarzda devam etmektedir. Hiç bir zaman siyasal görüşmeler bu kadar ihtiyatla çevrilmemiştir. Hakikatte bu iş uzun sürecek

bir iştir ve Laval bu işin sonucu hakkında nikbindir.

İngiliz Siyasasında Değişiklik Yok
Londra 29 (A.A.) — Perşembe günü Cenevreye dış işleri bakanı Samuel Hoare'in da bizzat gitmesi hakkında Daily Telegraphın diplomatik muharriri diyor ki:

«Bu gidişten hiç bir fevkalâdelik ve yahut İngiliz hükümetinin siyasasında her hangi bir değişiklik beklememlidir. Bizzat Hoare'nin de Cenevreye gitmesi, İngilterenin, İtalyaya karşı ekonomik tazyikler yapılması meselesinde mümkün olduğu kadar kuvvetli bir durum vermek istemesinden dolayıdır.»

Musolini İngiliz Sefirile Görüştü
Londra 29 (Özel) — İngilterenin Roma sefiri Sir Eriç Drummond bugün öğleden sonra M. Musoliniyi ziyaret ederek uzun müddet görüşmüştür.

Vatikan da İşe Karıştı

Londra 29 (A.A.) — Havas ajansı aytarının yetkili bir kaynaktan haberi aldığına göre Habeşistanda akan kanı durdurmak isteyen Vatikan, diplomatik faaliyetine özel bir şekilde devam etmektedir.

İllerde Bayram

Her Tarafda Geçit Resimleri Ve Fener Alayları Yapıldı

Maraşta

Maraş 29 (A.A.) — Cumhuriyetin 12 nci yıldönümü Maraşta eşsiz bir heyecanla yürekten ve candan kutlanmıştır.

★

Ordu 29 (A.A.) — Cumhuriyetin 12 nci yıldönümü bayramı ilimizde büyük coşkunlukla kutlandı.

★

Sivrihisar 29 (A.A.) — Cumhuriyet bayramı Sivrihisar'da büyük gösterilerle kutlandı.

★

Yunan Gazetelerinin Dostane Yazıları
Atina 29 (A.A.) — Yunan gazeteleri, Türkiye cumhuriyetine kuruluşunun yıldönümü münasebetile hararetle dileklerde bulunmaktadırlar. Gazeteler bugünkü tarihin 12 sene evvel dahi Önderin idaresi altında müttetik ve dost memleket tarihinde büsbütün yeni bir yol açmış olduğunu kaydederek diyorlar ki:

«Yeni ve modern Türkiyenin gerçekleştirdiği terakileri dostluk ve sempati duygularile takip eden Yunanistan Türkiyenin sevincine iştirak eder.»

Samsunda

Samsun 29 (A.A.) — Cumhuriyetin 12 nci yıldönümü dün denberki burada emsalsiz gösteriler ve coşkunluklarla kutlanmıştır. C. H. P. İlyön kurulu tarafından yaptırılan stadyomun açılma töreni büyük bayram şerefine coşkun gösterilerle ve bütün kurulların katılımı ile yapıldı.

Geceki Fırtınanın Zararları

Dün gece saat ondan itibaren şehirde şiddetli bir fırtına başlamıştır. Yağmurla beraber devam eden bu fırtına biraz zararlı olmuş, bir çok yerlerde ağaçlar devrilmiş, kiremitler uçmuş, bacalar kopmuş, duvarlar ve tahtaper-

Atatürkün Önünde Ankarada Geçit Resmi İki Saat Sürdü

Büyük Önderi On Binlerce Halk Heyecanla Alkışladı

Çelik Adımlarla Bölük Kolu Halinde Geçen Kahraman Askerlerimiz Göğüsleri Kabarttı

Ankara 29 — Cumhuriyet bayramı burada büyük tezahüratla kutlanmıştır.

Çankayadan itibaren bütün yol boyunca biriken halkın, izcilerin içten tezahüratı arasında Kamutaya gelen Reisicumhur Atatürk, Kamutay önünde bir kıt'a asker ile müzika tarafından selâmlanmış ve başta Kamutay başkanı olduğu halde Başbakan, bakanlar, genel kurmay başkanı, Kamutay divanı üyeleri, C. H. P. genel sekreteri ve diğer zevat tarafından karşılanmıştır.

Program mucibince Kamutayda tebrikâtı kabul eden Atatürk gene aynı tören ve bütün yollar üzerinde birleşmiş olan halkın içten tezahüratı arasında geçit resminin yapılacağı stadyoma gelmiş ve burada da Kamutayda olduğu gibi süel merasimle karşılanmış ve müzika erginlik marşını çalmıştır.

Atatürk tören alanını şereflendirdiği zaman ulusun en büyüğünü candan ve heyecanla alkışlayanların adedi elli binden çok fazla idi.

Atatürk kendisine mahsus tribünde yerini alırken tribünün direğine de Cumhuriyet başkanlığı bayrağı çekilmekte idi.

Geçit Resmi

Başta izciler olmak üzere kız ve erkek binlerce mektep talebesi, yürekler kabartıcı bir intizamla Atatürkün önünden geçmişler ve halkın sürekli alkışladeler yıkılmıştır. Denizde de kazalar olduğu tahmin edilmektedir. Fakat henüz resmî haber alınmamıştır. Karadenize çıkacak vapurlar boğazda beklemektedirler.

ile karşılanılmışlardır.

Mektep talebelerimizi kahraman askerlerimiz takip etmiş ve memleket mehdafilimiz sahanın verdiği imkân dahilinde büyük Önderin ilk defa olarak bölük kolunda ve çelik adımlarla geçişi halkın coşkunluğunu son raddesine çıkaran bir manzara arz etmekte idi. piyadeler dört nala geçen mızraklı süvariler, onları topçular ve topçuları da bahriyeliler takip etmiştir.

Köylüler

Bundan sonra on binlerce atlı kadın ve erkek köylülerimiz ellerinde parti bayrakları olduğu halde, Kamun Atatürkü heyecanlı «Yaşa» larla selâmlayanak geçmişler ve çok alkışlanılmışlardır.

Geçidin devam ettiği iki saat zarfında müteaddit uçak filolarımız geçit alanının üzerinden geçmiş, pıknörleri ve müzika maharetli uçuşlar yapmıştır ve müteaddit paraşütçülerimiz tek ve çift paraşütlerle muvaffakiyetli surette atılmışlardır. Paraşütçüler arasında bir de bayyan bulunmakta idi.

Geçit resminin sonunda Atatürkün alandan ayrılışı gelişinde olduğu gibi halkın candan tezahüratı ile karşılanmıştır.

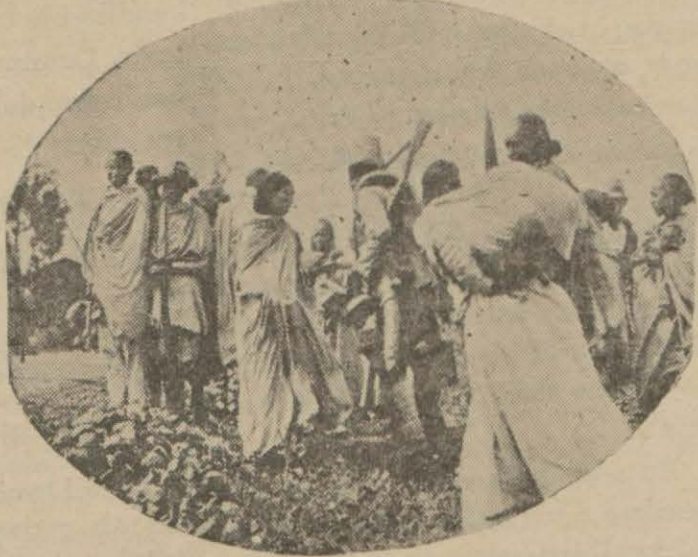
Gece Ankara baştan başa donanmıştır. Saat 7 buçukta başlayan halk ve askerler iştirakile yapılan fener alayının şehri dolaşmıştır. Alayın tam Kamutay önünden geçişi Cumhuriyetin ilk dakikasına tesadüf etmiştir. O esnada bu tarihi dakika atılan top ve fener rikaların sürekli düdüklere selâmlanmakta idi. Parti tarafından verilen resmî balo ve gene Halkevinde tertip edilen merasim çok parlak olmuştur.

Habeş Askeri Uzakta İken Neyse Ne...

Fakat İş Elele, Bıçak, Bıçağa, Boğaz Boğaza Bindi Mi? Aman Allah

Bir kuyu başında nöbet bekleyen Habeş kadın ve erkekleri

Adua önlerinden: Afrika güneşinin yakıp kavurduğu bu topraklar hakiki bir cehennem. Sıcaklık tam (45) derece. Cenuptan çıkan bir tabur İtalyan bir alay (Askari) adım adım ilerliyor.

Civardaki köylülerden müteşekkil Habeş müfrezeleri derhal çalırlar arasında yere yatıyorlar. Aarada sırada bir Habeş muharibi elindeki köhne, paslı silahını patlatıyor ve eski, hantal bir

kurşun vızılarak İtalyanların başının üstünden geçiyor. İtalyanlar, bu geçmiş zaman silâhını kâhkahalarla karşıyor. — Ha! Ha! Ha! Elinizdeki silâh bu mu idi? diye bağıyorlar.

Mühimmat İsracı

Uzakta, kumlu arazinin dalgaları arasında Habeşlerin boz ve beyazımtırak hayalleri görünüyor. Güçlülük sürüklenen mitralyözler madeni bir sada çıkararak takırdayıyorlar. Fakat isabet pek nadir. Tesir yapmak, dehşet salmak için İtalyanlar cephaneyi israf ediyorlar. Askerler, diz kolu ninesini israf etmeden, muttasıl ilerliyorlar.

Saplanan Mızrak

Birdenbire onbaşı Matonionun mangasının yanbaşı, çalırlar arasında bir Habeş fırlıyor. Askerler daha vaziyeti kavrayamadın, büyük bir meharetle fırlatılan bir mızrak, nefer Julio Farmininin göğsüne saplanıyor. Henüz kendine gelemeyen İtalyanlar, ateş etmeğe vakit bulmadan bir ikinci mızrak, aralarından birini daha yere seriyor.

Matonio ileri atılıyor ve avazı çıktığı kadar: — İleri! Kaçırılmayın şunları, gizlendikleri yeri sarın. İleri! diye haykırıyor.

Daha sözünü bitirmeden, üçüncü bir mızrak onu da deviriyor. Askerler şiddetli bir ateş açıyor ve bağırlarını pusuya doğru atıyorlar. Ne mi bağırlıyorlar? Bunu izah etmek güç. Bu, bir haykırış, düşmanı kovmaktan adamların vahşi bir sayhası. Habeş muharibinin beyaz entarisini görüyoruz. Herif kuvvetli, simsiyah; gözlerinde vahşi bir kin parlıyor.

Çevik bir hareketle elindeki son mızrağı da askerlere savuruyor. Nihayet bir salvo onu da yere seriyor. Hiddetinden çılgına dönmüş bir İtalyan neferi koşuyor ve batan Habeş süngüsüyle yere yatıyor. Adamcağız, zaten ölmüş. Kafası kurşunlarla parça parça olmuş. Hücumun hedefi olan bir tepeciği örten çalırlar arasında, Habeş muharibleri gizleniyor. Mesafe 800 ve yahut ta en çok 1000 metre. Birdenbire kesilen bir ses geliyor: Aaaaa!

Hücum...

Tekrar İtalyanların başlarının üzerinden kurşunlar vızılarak geçiyor. Çok garip; Habeş muharipleri, uzak mesafelerden bile, mızraklarını büyük bir isabetle savurdıkları halde, ellerindeki tüfeklerle o kadar iyi nişan alamıyorlar.

— Dikkat! Hücum! İleri! Sağ cemahta yüzbaşı Maccioninin öttürdüğü düdüğün sesi geliyor. Mitralyözler birdenbire susuyor. Askerler derhal yere yatıp siper alıyorlar. Habeşler, beyaz bulut halinde hücum ediyorlar. Bu bulut göttikçe büyüyor. Gittikçe artan haykırışları kulakları dolduruyor. Bu sıcakta, eldeki tüfeğin namlusu bile ateş gibi yakarken insanın belkemiğinden yukarıya doğru buz zi-

dolu. Yanan evlerle beraber içindeki cesetler de yanıyor.

Şehrin işgali iki saat devam ediyor. Şehire girerken İtalyanlar Viva diye bağırıyor, yerli askerlerse kâhkahalar atıyor ve Afrikanın bu sefil ve perişan köşelerindeki zavallı halkı büyük bir zevkle doya doya boğazlıyorlar. Şehrin cenup tarafından tüfek ve mitralyöz sesleri geliyor. Katra binmiş, o taraftan gelen bir yaralı: — Çevirdiler... Şimdi de imha ediyorlar, menhus zebanileri. Bunlarda silâh var.. Hem de İngiliz silâhı... Ama kurtulamazlar.

Susuzluk Müthiş

Gece, Afrika gecesini yaklaşıyor. Cehennem bir günün sonunda, boğucu bir hava var. Süvariler, nakliye kolları, su kamyonları da yavaş yavaş şehre giriyor. Bilhassa bol su geliyor. Askerler, matralarında bir tek damla kalmamış, Hepsini de suyu bekliyor. Bu orduda açlık kelimesini kimsenin ağzına almıyor. Bilakis herkes susuzluktan bahsediyor.

— Bugün bize iki tayın su vereceklermiş...

Sihhiye otomobilleri geriye, karar-gâha dönüyorlar. (500) kadar yaralı var. Bunların en çoğu şehrin garp tarafında yarananmış. Burada İtalyanlar müthiş bir mukavemetle karşılaşmışlar ve tüfekle, yalın kılıçla ve mızraklarla yapılan bu muharebe beş dakika bile sürmüyor. Mağlûp olan Habeşler kaçıyorlar. Cenahlarımızdan tanklar fırlıyor ve takibe koyuluyorlar. Mitralyözler tekrar takırdamağa başlıyor; piyadeye yol açıyor. Askerin cesareti büsbütün artıyor.

İleriyoruz. Yolda Habeş ölülerine rast geliyoruz Mitralyözler ve tanklar vazifelerini hakkile yapmışlar. Beyaz entarileri kan içinde, yatan bu Habeş ölülerinin yanlarında mızrakları ve hatta bazılarının yayları ve okları bile duruyor.

Habeşlerin Silâhları Eski

Bunların çoğunun elindeki geçen asrın tek kurşun atan gra tüfekleri var. Negusun askerlerinden birinin cepleri aranınca topu topu on iki kurşun çıktı. Biraz ötede yeni kazılmış bir çukurun içine bir İtalyan tanga girmiş ve bir kaç Habeş muharibini ezmiş. Bu silâhın kudretini bilmiyen bu zavallılar çukur kazmakla tanga zaptedeceklerini zan etmişler. Hepsini de yamyası olmuşlar. Sağ taraftan top sesleri geliyor. Bir traktör tanga ateş ediyor. Bir İtalyan mülâzime bir yerli çavuş kendilerine emredilen bir noktaya ulaşmak için acele ediyorlar. Mülâzım elindeki haritaya bakıyor ve memleketin coğrafyesine küfürü basıyor:

— Allah, Allah, buralarda, haritada gösterilen yerlerin hiç biri yok. Bereket versin Habeşistanda bulunuyoruz da istediğimiz noktayı rast gele intihap edebiliyoruz. Piyade uzakta, bir kilometre ileride. Nihayet mülâzım, topların, tanga Habeşleri ezdiği noktaya konmasını emrediyor. Cesetler kaldırılıyor, küçük ve uzun bir çukur açılıyor ve toplar yerleştiriliyor. On dakika sonra ilerideki şehire obüsler yaymağa başlıyor.

Müthiş Bir Kıtıl

Yediye doğru, piyade Habeş şehrinin kapılarına vâsil oluyor.

Askerler alevler ve dumanlar içinde kalan şehire girince bazı evlerden silâhlar patlıyor. Ölenler, yaralananlar yere yıkılıyor. (Asgari) müfrezeleri bu evlere girip içindekileri haklıyorlar. Kadınları ve çocukları dışarı çıkararak süngülerini göğüslerine sapıyorlar ve bu manzara karşısında insanı ürperten, korkunç ve ahmakça bir kâhkaha ile güllüyorlar. Tam vahşi bir zenci kâhkahası. Harabe haline gelmiş olan şehrin muarasında burasında Habeşler hâlâ mukavemet ediyor. Fakat asıl Habeş kuvvetleri çoktan ricat etmiş. Her taraf tüten ankazla

Bir Fransız Gazetesine Göre Fransa, İngilterenin Yanında Bir Alettir

49 Devlet Zecrî Tedbirleri Tatbik Edeceklerini Bildirdiler

Londra 29 (Özel) — Şimdiye kadar, telif komitesini teşkil eden 52 devletten 49 devlet İtalyaya karşı yapılacak silâh ve levazımı harbiye sevkinde ambargo vazedeceklerini bildirmişlerdir. Ayrıca yirmisi finansal tedbirleri ittihaz edeceklerini, 19 u da bazı ham maddelerin İtalyaya ihracını menedeceklerini bildirmişlerdir.

Bu rakamlar karşısında Roma mehafili devletlerin ekseriyetinin İtalya ile silâh ticaretine ambargo vazettikleri halde çok azının iktisadî tedbirleri ittihaz ettiklerini söylemekte ve en kısa tedbirlerin de İngiltere hükümeti ile, ona tâbi dominyonlar ve Rusya hükümeti tarafından ittihaz edildiğini, zecrî tedbirler münasebetile İngiltere - Rusya münasebatının hayli düzeldiğini ilâve etmektedirler.

Ekonomik Tedbirler

Paris 29 (A.A.) — Cenevrede faaliyet yeniden başlamıştır.

«Petit Parisien» gazetesi diyor ki: «Fransa hükümeti pakta sadık ve İngiliz hükümetle tamamen mutabık bulunmakta olup ekonomik zecrî tedbirlerin tatbiki için yeni bir mühlet istihalesine de çalışmıyacaktır.

Birçok hükümetler şimdiden mu-

vafakatlerini bildirdiklerinden tanzim komitesi en kuvvetli ihtimale göre pak-tun derpiş ettiği bu müşterek zecri makinanin işleme için 10 ikinci teşrin tarihini tesbit edecektir.

Fransanın Durumu

«Journal» şunları yazıyor: «Büyük Britanya hükümetinin politikası bir tek politikadır. Uluslar Sosyetesi politikası, Fransa da pakta müzaheret etmek için İngilterenin yanında yer almıştır.»

«Excelsior» diyor ki: «Fransa ekonomik ve finansal zecrî tedbirlere sadık kalmaktadır. Bu (İtalyayı uyuştuktan başka şerefli bir yol olmadığına ikna etmek için kâfidir.)»

★

Delhi 2 (A.A.) — Lehistan hükümeti, zecrî tedbirlerin İngiltere tarafından tatbik edildiği şekilde tatbikine karar vermiştir.

Müzakereler Uzun Olmıyacak

Londra 29 (A.A.) — Samuel Hoare'ın Cenevreye gidişini tefsir eden gazetelerin çoğu diyor ki:

«Zecrî tedbirler hakkındaki müzakereler en fazla iki üç gün sürecektir. Hoare ihtimal pazar günü Londraya dönecektir.»

ne çullanıp öldürmeğe başlıyorlar. Topların ve tankların bulunduğu meydanlığa çıkan yolda muharebe başlıyor. Kimsenin görmediği, kimsenin hesabına katmadığı Habeş müfrezeleri sürü halinde, sel gibi şehre akıyorlar. Her taraftan acı acı sayhalar, tüfek sesleri geliyor. Şehrin harabeleri arasında, karanlıkta bıçak bıçağa korkunç bir boğazlaşma devam ediyor.

Panik Var

Arkada, yol üzerinde duran kamyon kolu panik halinde kaçıyor. Her taraftan küfürler savruluyor. İtalyan askerlerinden müteşekkil müfrezeler Habeşlerin baskın yaptıkları yere doğru koşuyor. Karanlıkta vurulup düşenlerin haddi hesabı yok. Modern teknik burda hiç bir ehemmiyeti yok. Ancak kuvvet ve cesaret işe yarıyor. Her taraftan emirler, mukabil emirler akse-diyor. Birisi:

— Projektörleri açın, projektörleri, diye bağıyor.

Bazı askerler bir topa sarılmışlar, çekmeğe çalışıyorlar.

— Nereye gidiyorsunuz?

— Bataryayı kaçırarak istiyoruz.

— Dur! Havaya ateş!

Muharebe sesleri yaklaşıyor. Bombalar patlıyor. Projektörler karanlığı yırttığı zaman bu muharebenin feci sahneleri meydana çıkıyor. Her tarafta boğaz boğaza kanlı mücadeleler. Bütün bu hay huy içinde dostu düşman-dan ayırt etmek kabil değil. (Askari) der sıkı ve şiddetli boğuşuyorlar.

Kılıçlar birbirile çarpıyor. Bıçakların yardığı boğazlardan alımlar, sonra da hırıltılar yükseliyor.

Bir İtalyan müfrezesi, develerin bağlı bulunduğu bir meydanlığa çıkıyor. Burasını müdafaa etmek istiyor. Fakat bir bıçak yağmuru altında yere seriliyor. Duvarların gölgesinden, bir Habeş hayaleti fırlayarak ateş etmek üzere olan bir İtalyanın üzerine atılıyor. İtalyan neferi derhal yere seriliyor. Fakat kafası yok... Habeş muharibi, küreğe benziyen, fakat usturadan daha keskin olan büyük bıçağının bir vuruşile neferin kafasını gövdesinden ayırmış. Bir tank, yol açarak ilerliyor ve ortalığı aydınlatıyor. Bir sürü insan, öteye beriye koşuyor, kaçıyor.

Tank bunların arasına dahi geliyor ve mitralyözlerini açıyor. Bir tank daha geliyor. İnsan sesleri uzaklaşıyor. Tankların arkasından gene İtalyan piyadesi görünüyor, ve bu hal sabaha kadar böyle devam ediyor.

Ortalık Aydınlanınca

Ortalık aydınlandığı zaman bütün

fecaat meydana çıkıyor. Şehir baştan başa bir mezbahayı andırıyordu. Duvarlar kan içindeydi. Hele muharebenin vuku bulduğu meydana giden yolun (200) metroluk bir kısmına bir kan yağmuru yağmış sanılırdı.

Kan ve ceset. Her tarafta tek başına, grup halinde, birbiri üstüne yığılmış İtalyan cesetleri. Hepsinin yüzü iztraptan takallüs etmiş... Nihayet sıhhiye efradı geliyor ve güneş doğup ortalığı sıcak basmadan evvel (300) İtalyan ve bin kadar Habeş ölüsünü görmüyorlar.

Güneş çıktığı vakit, şehir, gene bir gün evvelki manzarayı arz ediyordu. Şu farkla ki, bu defa her taraf kana boyanmıştı. Güneş bu kanları kurutuyor ve bunların üzerine sinekler bulut halinde üşüşüyordu.

Şehrin üzerine İtalyan bayrağı çekilmişti. Rüzgâr, bunu okşuyordu. Fakat bu rüzgâr o kadar hafifti ki, bayrak âdetâ sarkık duruyor, dalgalanmıyordu.

Kulübelerin avlularındaki, azgın köpekler hırlıyor, havlıyor, uluyorlardı.

— Glos Poranny —

Son Posta

Yevmi, siyasi, Havadis ve Halk gazetesi
Eski Zabtiye, Çatalçeşme sokağı, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FIATLARI

	1 Sepe Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindin. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.
İlanlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektuplara 10 kuruşluk pul ilâve lazımdır.

Posta kutusu: 741 İstanbul
Telgraf: 100posta
Telefon: 20203

Büyük
Deniz
Romani

Korsanın Aşkı

Yazan:
Kadircan
Kaftı

Rüstem B. Zeynebi; Kendi İsteddiği Delikanlı ile Evlendirmeğe Karar Vermişti

...Esir gemileri kendisi ve Ahmet Reis yedeklerin aldılar, batıya doğru yol verdiler.

Malta Grand Maitre'i bu haberi aldığı ve Maltaya getirilen yaralı kalyonu gördüğü zaman çok kızdı. Baron Zonar - Kemal Reis batıya gitti. Gözlerimle gördüm. Onun bizden korkusu yok. Yalan söylemez! dediği ve yemin ettiği halde inanmadı.

— Bizî kandırmak istedi. Fakat bu pek çocukça bir kurnazlıktır.

Hemen on beş gemiyi birden donatarak limandan çıktı; Mora kıyıları ile Ege denizine doğru yelken açtı.

Türk gemileri ise Kemal Reisin söylediği gibi dosdoğru batıya gitmişlerdi. Büsbütün çoşan, üstüste kazandıkları zaferlerden çok sevinmiş olan leventler yine şarkılarını söylüyorlardı:

Kazandık yine savaş;
Varan dört, haydi ileri..
Başka düşmanlara karşı
Yürüyün Türk leventleri!...

— 10 —

Nasıl Kaçtı?..

Zeynep pek çabuk ayrılmıştı. İsteddiği kadar su bulabilmek onun eskisi gibi canlı ve çevik olması için yetmişti. Şimdi kamaranın ötesini berisini gözden geçiriyordu. Bulduğu yerin dünyanın kim bilir hangi uzak denizinde yüzen bir geminin kamarası olduğunu düşündükçe ürperiyordu.

Bunu nasıl yapabiliyordu?
Kendisine sahiden şaşıyordu.
Geçen günleri ve haftaları düşün -
düğü o zamanları yeniden yaşamış ka -
dar oluyordu:

Boğa Hüseyin onun boşanan atını yakaladığı zaman, hemen bu kızı sevmişti. Bu sahiden boğa gibi ve çevik olan Türk delikanlısı ona hükmetmek hakkını kazanmış olan biricik erkekti. İri yarı olmadığı halde haşarı ve erkek yaradılışı olan Zeynep, onu koruyabilecek adamı bulmuştu. Hele onun gözlerindeki çocukça ve temiz gülümseyiş ne güzeldi. Zeynep te ona baktığı zaman delikanlı kızarmış, gözlerini başka tarafa çevirmişti.

Sancak Beyinin Kızı

Halbuki başka erkekler genç kıza hep aç gözlü kurtlar gibi, yemek istencesine bakıyorlardı. Hemen hemen hepsi de şüphesiz onu zengin bir sancak beyinin biricik kızı olduğu için almak istiyorlardı.

Halbuki Boğa Hüseyinin bakışlarında böyle bir mana yoktu.

Ziyafette hep onu gözetlemişti. Onun da gözleri bir kaç defa Zeynepin bulunduğu kafesin araklıklarından, genç kızın gönlüne girmişti.

Zeynep, Boğa Hüseyinle bakışmalarından babasının kuşulandığını sezmişti.

Rüstem Bey Zeynebi hemen harem dairesine kapamış, gözcü koymuş, le -

Bütün leventler, Zeynebi uzun İpek harmanisile görünce şaşkın şaşkın bakıştılar

ventler İzmirden ayrıldıktan sonra bile dışarı çıkarmamıştı.

— Zaten dedikodular sürüp gidiyor, koca kadın oldun, artık dışarı çıkmak yok...

demmişti.
Halbuki Zeynep ona Boğa Hüseyinin ne iyi bir delikanlı olduğundan, ona yaptığı iyilikten bahsedecekti.

Çok geçmeden de Rüstem Bey, sipahi Ömerden laf açmaya başlamıştı. Bu, pek yiğit bir delikanlı imiş, onun üstüne binici ve savaşçı yokmuş...

İşte Zeynep o zaman başını kaldırmış:
— Ben onunla evlenmektense ölmeyi isterim... demmişti.

Bayram yerinde Boğa Hüseyinin ortaya çıktığını, meydana at oynatarak bütün savaşçılardan üstün olduğunu görünce ah ne çok sevinmişti. Ona doğru koşmak, boynuna sarılmak:

— Beni al... Beni başkalarına verecek babam... diye yalvarmak istemişti.

Boğa Hüseyinin Sevgilisi

Fakat ihtiyar halayık onu hemen elinden tutmuş, oturtmuştu.

Eve döner dönmez babasına son sözü söylemişti:

— Ben Boğa Hüseyini seviyorum. O, bu ilin en yiğit delikanlısıdır. Sen Sipahi Ömer yiğittir diye beni ona vermek istiyorsun. Şimdi daha üstünü çıktın. Hem de beni seviyor...

Bu sözler Rüstem Beyi köpürtmüştü.

— Seni bir korsana veremem. Bunlar, yuva kuracak adamlar değil... Hem ne idüğü belirsiz birisi. Duyduğuma göre geçen yıla kadar Midillide bahkçılık edermiş!...

— Ben korsanları sipahilerden daha çok beğeniyorum. Ne olursa olsun.. Eğer korsanlığı kabahatse onu kandırırız da sipahi olur...

— Olmaz...

— Yapma baba... Ben başkasile evlenemem.

— Evleneceksin... Ben ne istersem onu yapacaksın!...

— Yapmam, beni zorlama...

— Yapacaksın!... Ben senden daha

iyi bilirim.

Konuşma uzadıkça sözler sertleşiyordu.

Rüstem Bey kızdı ve kızını kolundan tutarak hareme sürükledi, oraya attı ve kapıyı kilitledi.

Fakat genç kız susmadı:

Rüstem Bey o gün akşama doğru epeyce yumuşadı. Çünkü Zeynepin sahiden kendisini öldürmesinden korkmağa başlamıştı.

Korsan Denizi Bırakır Mı?..

Halbuki henüz bu işi iyilikle bitirmenin çaresi vardı. Kızına dedi ki:

— Peki... Yine senin istediğin olsun... Yalnız sipahi olması şartile... Şimdi gemiye kendim gideceğim, hemen buraya gelsin ve denizcilikten vaz geçsin...

— Denizi bırakır o...

— O zaman benim de diyeceğim kalmaz.

Rüstem Bey son sözleri korkarak ve zorla söylemişti. Çünkü o, Boğa Hüseyinin bir kız için korsanlıktan vazgeçeceğini ummuyordu ama, kim bilir, aşk üstün gelir de bu beklenmeyen şeyi yapar diye ürküyordu.

Korsanlığa bir defa başlayan, bu çok kârlı ve insanı yüreğinin içinden kavrayan işi bırakmıyordu. Böyle olmakla beraber kurduğu plâna güvenmemek onu sarsıyordu.

Boğa Hüseyinin, sipahi olmayı kabul etmediği halde dönüştü kızla evlenmek isteyeceğini de düşünmüştü. Fakat Rüstem Bey bundan korkmıyordu. Çünkü o bir defa bu uzak İspanya denizlerine gittikten sonra ya gelir, ya gelmezdi. Gelse bile o zamana kadar Zeynebi yarı zorla yarı güzellikle sipahi Ömere nikâhlayacağına güveniyordu.

Zeynebe bunları söyledi.
Genç kız ise Boğa Hüseyinin döneceğine inanıyordu.

Bu inancı boşa çıktı.

Boğa Hüseyin Zeynebi Sevmiyor Mu?..

Boğa Hüseyin sahiden sipahi olmayı kabul etmemişti ama, genç kız bunun yalan olduğunu, Rüstem Beyin böyle bir şey uydurduğunu ileri sürdü. Hatta bu aralık Boğa Hüseyine de kızı yordu:

— Demek ki beni o kadar çok sevmiyor... Onun buraya gelmesini, babam vermese bile beni zorla alıp götürmesini beklerdim.
diye düşünüyordu.

(Arkası var)

İstanbul Belediye Şehir Tiyatrosu

Tepebaşı Şehir Tiyatrosunda

80/10/935 Çarşamba akşamı saat 20 de

TOHUM

Yazan: Necip Fazıl Kısakörek

Süreyya Opereti

Fransız tiyatrosunda bu akşam 20,30 da

Matine 16 da

BAY - BAYAN büyük operet

Naşit - Ertuğrul Sadı Şehzadebaşı TÜRAN tiyatrosunda 20,30 da

Matine 15 de

SEKİZİNCİ Komedi 4 perde Cuma akşamı: BABA

Spor

Dün Maç Yapılmadı

Cumhuriyet bayramı münasebetiyle dört büyük kulübün karışık takımları arasında yapılacak haber verdiğimiz maç dün yağmurun sabahın akşama kadar yağması dolayısıyla yapılamamıştır.

Dört takım arasındaki hususi maç saha fazla çamurlu olmazsa bugün Taksim stadyumunda yapılacaktır.

Sovyetlere karşı İzmirde maç yapan Galatasaraylı oyuncular da bu sabah Ankaradan geldikleri için Galatasaray - Beşiktaş karışık takımı daha kuvvetli şekilde yapılabilecektir.

Romanya - Lehistan Maçı
Bükreş 29 (Telsizle) — Dün Romanya - Lehistan milli takımları arasında oynanan futbol maçı, (1-0) Romanya takımı kazanmıştır.

Galatasaray Denizcileri Bir rekor Kırdılar

İstanbul 29 (A.A.) — Galatasaraylıların her sene cumhuriyet bayramında yaptıkları İstanbul - İzmit kürekle katetmek seferi bu sene de cumhuriyet bayramına tesadüf eden günde yapılmıştır.

Bu sefer tesis edilen rekorda diğer senelere nazaran bir saatlik bir fark vardır. Galatasaray denizcileri İstanbul - İzmit arasındaki 56 millik mesafeyi 10 saatte katederek yeni bir rekor yapmışlardır.

Galatasaray denizcilerinin bu sefer için kullandıkları tekne federasyonun yeni verdiği olduğu dörtlük klasik teknedir. Bu seferi yapan ekip şunlardan mürekkeptir:

Emin, Emcet, Haluk, Cengiz, Bekir.

Galatasaraylı denizciler İzmitte üsübhahri kumandanlığına misafir edilmişlerdir.

Tifo Münasebeti

Sular Tahlil Ve Tetkik Ediliyor

Son günlerde şehrimizde bazı vak'aları görülmesi üzerine, Sağlık Bakanlığının emri ile, İstanbul Hıfzıssıhha laboratuvarı direktörü doktor Nureddin, şehrin sularını kontrol etmeğe başlamıştır. Suların hem yerinde tetkik edilmekte, hem de ayrıca, tahlil edilmektedir.

Anadoluya Giden San'atkârlar

Devlet demiryolları, saz ve tenor sanatçıları için yarım nakil ücreti tasasını kabul etmiştir. Bu sanatçıların belediye müstahdemin bürosunda bir ülmühaber aldıkları takdirde kendilerine tenzilâth bilet verilmiştir. Cumhuriyet bayramı münasebetiyle Anadoluya giden sanatçıların sayısı (80) i bulmuştur.

Bir Reklam Levhası

Rihtım caddesinde, Marmaraya'nın üst katında bir reklam levhası kontak yüzünden tutuşmuş, fakat teş büyümeden söndürülmüştür.

Bir Hırsız Yakalandı

İsmail isiminde biri, Fatih'te 300 maralı evden kilim çalmakta tutulmuştur.

Köylülere Arıcılık Dersi

Büyüklerdeki meyva fidanları enstitüsünde bir de arıcılık kursu açılacak ve köylülere ders verilecektir. Kurs Avrupaya giden müstahdem direktörünün dönüşünden sonra açılacaktır.

Bir Çocuk Duvardan Düştü

Ortaköy yolunda, tramvay çukurundaki yıkık duvarların üzerine oynayan Eşref adlı bir çocuk duvardan düşmüştür.

ANNA STEN'İN

Şayanı hayret güzelliği

ve FREDERIC MARCH'İN

emsalsiz dehası

İSLÂV İHTİRASLARI

Çarlık Rusyasında cereyan eden göz kamaştırıcı filmde

Yarıki Perşembe akşamından itibaren

SARAY

Sinemasında

İlaveten: WALT DISNEY'in hakikî bir MIKE MAVS filmi.

HOLİVUDDA BİR MÜSAMERE

Sinemanın en büyük yıldızları. Greta Garbo, Barrymore, Charlot, Malek vesaire'nin iştirakile.

Bugün TÜRK Sinemasında

Türkeçe sözlü

REKS VAHŞİ ATLAR KIRALI

Bu programa ilaveten: VILLI FRITZ - LILLIAN HARVEY - KATE DE NAGY - HANS ALBERT - PAUL HÖRBIĞER ih. Ufa yıldızları ile çevrilen PRENSES EĞLENİYOR muhteşem müzik filmi.

Ayrıca Foks Habeş harp cephesi sahneleri. Yunanistanda son vak'alar

KADIN ne YAPSIN ?

İstanbul Orman Direktörlüğünden:

Haliç orman idaresinde mazbut 1000 adet kızılçık çubuğu 296 kilo ibla mur çiçeği 30 adet muhtelif parçul 17 kental mahlût odun 747 kilo kentan 482 adet köknar kereste 32 adet meşe tomruk 80 kental mahlût odun 80 adet sapsız süpürge 19 adet gürge kereste 173 adet fındık saplağı 1625 kilo mahlût odun 11/11/935 pazartesi günü saat 14 te ihale edilmek üzere satılığa çıkarılmıştır. İş görmek isteyen alıcıların Orman Müdüriyet Kalemine gelmeleri ilân olunur.

(6747)

OSMANLI SALTANATI GÖÇERKEN

(Mütareke devrinin tarihi)

No. 191

30/10/35

Her hakkı mahfuzdur.

Yazan: Ziya Şakir

Damat Ferit Ve Avanesi, Sonuna Kadar Sebat Kararı Vermişlerdi

Istanbul son ümidi, (hükümet merkezi) ne sadık olan valilerde kalmıştı. Artık bunlar hep birden tahrik edilecek ve Sivas, her taraftan kuşatılacaktı. Evvelâ, kongre namına verilen emirler hükümden iskat edilecek; sonra, halk arasından para ile kuvvetler toplanacak; hapishanelerdeki mahpuslar da çıkarılarak silâhlendirilecek; ondan sonra, hep birden yürünerek (kongre-ciler) imha olunacaktı.

Son Ümit

Bu son ümitten necat bekleyen damat Ferit Paşa, koldu kumandanların çektiği telgraflara cevap vermemiş, hatta bu hususta müzakereye girişmek lüzumunu bile hissetmemişti.

Artık bunun üzerine kongre son kararı vermiş; İstanbul'a şu telgrafı çekmişti:

11-12/9/335

Sadrızam Ferit Paşaya

Vatan ve milletin hukuk ve muvazenesini paymal ve Zatı Hazretî Padîşahının şeref ve haysiyeti mülahazâleri ihlâl ile teşebbüs ve harekâtı gâfilânelerle tahakkuk eylemiştir. Milletî Padîşahımızdan başka hiç birinize emniyeti kalmamıştır (1). Bu niyeti kalmamıştır (1). Bu sebeple hal ve istihamlarını ancak Zatı Hümayuna arz etmek iztirarındadır. Heyetiniz; vahimesinden korkarak, millet ile Padîşah arasında hâil oluyor. Bu baptahi temerrüdünüz daha bir saat devam ederse, millet artık kendisini her türlü harekât ve icraatında serbest telâkkide mazur görecektir. Ve bütün vatanın, heyeti gayri meşruantıza sureti kat'iyede alâka ve irtibatını katedecektir. Bu, son ihtaramızdır. Bundan sonra milletin alacağı vaziyet, burada bulunan ecnebi zabitanı marîfetine, itilâf mümessillerine dahi mufassalın bildirilecektir.

Umumi Kongre Heyeti

Sonuna Kadar Sebat

Bu telgraf, Sadrızam Damat Ferit Paşanın beynine bir yıldırım gibi imişti.

Ferit Paşa bu telgrafı aldığı dakikada, konağında bulunan yaverleri, çavuşları, uşakları, hattâ bahçıvan ve ahçıları seferber haline getirmiş; Dahiliye Nazırı Adil, Harbiye Nazırı Süleyman Şefik, Şeyhülislam Mustafa Sabri, Ali Kemal, Sait Molla Bey, paşa ve efendilerle - bu işle alâkadar olan sair - mahrem dostlarını davet etmişti.

Gece yarısından bir saat sonra başlıyan hararetli bir müzakere, ortak tamamıyla ağırınca kadar devam etmişti. Verilen karar, şu üç tek kelime ile hulâsa edilebildi: - Sonuna kadar sebat.

Bu kararı alan Damat Ferit Paşa, doğruca saraya gitmiş; aldığı telgrafla cereyan eden müzakereyi Padîşaha nakletmişti. Vahdettin, bu vaziyet karşısında büyük bir sinir buhranı geçirmiş; ellerini oğuşura oğuşura odada gezinerek bir kaç defa: - Eyvaah... Oldu, olanlar... demişti.

Şevketmeâbe Edilen Vaat

Vahdettin'in meşkin zekâsı, hiç şüphesiz ki atı ve istikbali derhal ona ihsasa kâfi gelmişti. Artık bütün ümitleri kırılarak Ferit Paşaya o anda istifa etmesini teklif etmişti. Fakat Ferit Paşa, Konya, Ankara, Kastamonu valilerinin kendisine olan sadakatlerinden bahsetmiş; Bursaya da en çok güvendiği adamlardan Kürt Mustafa Paşayı gönderceğini söylemiş:

— Şevketmeâp!... Zerre kadar müteessir olmayız. Her vasıtaya başvurarak, bir kaç gün zarfında vaziyeti tamamen ıslah edeceğime kanaat duyuyoruz. diye kat'i olarak vaat vermişti.

★

Ertesi gün, İstanbulun muhtelif köşelerinde, muhtelif fesat şebekeleri harekete gelmişti.

İlk akla gelen melanet fikirleri, (orduyu

(1) Hakikate gelince; milletin, asıl Padîşaha emniyeti kalmamıştı. Fakat o günlerdeki vaziyetin icabı, bu suretle lisan kullanılmıyordu.

ikiye ayırmak) esasını istihdaf etmiş; Balkan harbine tekaddüm eden günlerde (İttihatçılar) a karşı oynanılan oyun, (şimdi daha feci bir hâle şeklinde tekrar edilmek istenilmişti.

Abdülhamid devrinde memur olduğu vazife ve işleri istismar etmek suretile hem (yaveri harbi Hazretî Şehriyari) ve hem de pek genç yaşında (Paşa) olan; ve daha beş on gün evvel de tayin olduğu Eskişehir kumandanlığından feci bir şekilde firar etmek mecburiyetinde kalan (Kiraz Hamdi Paşa) (1) yukarıda arzettiğimiz hâlinin tertibi vazifesini deruhde etmiş; erkânharbiye miralaylarından olup hırsızlığından dolayı - İttihatçılar tarafından - ordudan tardedilen Refik Beyle, Kâmil Paşa devrindeki (Halâskâr grubu) mensuplarından binbaşı Kemal; sabık bandırma sevkiyat reisi topçu binbaşılardan Hakkı; (erkânharplik) gibi mümtaz ve şerefli bir sıfatı baiz olduğu halde sonraları esrarkeşlik ve serseriliği itiyat haline getirdiğinden dolayı yine İttihatçılar tarafından ordudan tardedilen Manavoglu Nevres Beylerden mürekkep bir şebeke vücade getirmişti.

On Yedi Bin Altın Lira

Nurosmaniye civarında Kiraz Hamdi Paşanın konağında içtima eden bütün bu matruklar şebekesi, (Askerî Nigehban cemiyeti) namile bir fesat ocağı tesis etmişler ve çarçabuk ta bir nizamname vücade getirerek işe girişmişlerdi. Damat Ferit Paşanın mu-

(1) Bir çok kimseler tarafından Kiraz Hamdinin (Bektaşî tarihi) na mensup olduğu iddia edilmişti. Halbuki Bektaşî tarihi, ihtirastan tamamilen nefret eden bir akideye merbuttur. Onun için bu zatın bu tarikatle alâkası, ancak bir taklitten ibaretti.

vaffakiyetine hizmet etmek için tahsisatı mestureden ilk avans olarak (on yedi bin altın lira) alan Kiraz Hamdi Paşa ile (şürekâsı); teşkil ettikleri bu cemiyetin iğrenç çehresini, cazip bir maske ile setretmişler; maksatlarını şu şekilde ilân etmişlerdi:

(Ordu, bir tereddidi ve inhilâle doğru yürüyor. Zâhiren amali milliyeye hizmet etmek; hakikatte ise, memlekette yine (İttihatçılığ) ı ihya eylemek maksadile bazı kimseler Anadoludaki ordu mensuplarını dalâlete doğru sürükliyor. Devletin kanun ve nizamları, ayak altında çiğneniyor. Ordu, siyasete alet ediliyor. Bütün bunlarla da şahsi menfaatler temin edilmek isteniyor.)

Manavoglu Nevres Beyin esrar buharları ile sarsılmış beyinden ve böyle bir beyin ilhamile sürüklenen kalemlerinden çıkan uzun bir beyanname yazılmış; bastırılmış; bunun bir sureti (İkdâm) gazetesinde neşredildikten sonra; İstanbul ve civarındaki askerî kâ'alara dağıtılmıştı.

Aç Mîdeler

O tarihte; İstanbul köprüsünün Galata cihetinde, şimdiki (Akay) binasının bulunduğu yerde, binalar arasında kaybolan küçük bir kahve bulunuyordu. Bu kahveyi Manavoglu Nevres Bey işletiyordu ve bu kahvenin müşterilerini de bir takım (Şabü-emred) lerle esrar müptelası matruklar ve İttihatçılar tarafından cebren tekiade sevkolanlar teşkil ediyordu. İşte burası, (Askerî Nigehban Cemiyeti) namı verilen bu muzır teşekkülün en mühim bir şubesi olmuştu. Buranın müdâvimlerine beşer onar kuruş veriliyor; bunlar vasitasile zelil, sefil, eczû meskenetten başka hiç bir şey ifade etmeyen propagandalar yaptırılıyor; aç mîdeler satın alınıyordu.

(Arkası var)

Bu ismi unutmayın

MARAHUANA

Amerikanın en güzel yüzlerce dansözünü, gözleri kamaştıran bir güzellik ve zenginlik, emsalsiz ve orijinal musiki arasında geçen meraklı ve heyecanlı bir mevzu

Yakında **iPEK** sinemasında

Istanbul Belediyesi İlanları

Senelik muhammen kirası 60 lira olan Aksarayda Gureba Hüseyin ağa mahallesinde Horhor sokağında 62 No. lı 4 odalı ve bahçeli Hintler tekkesi 936 senesi sonuna kadar kirazım müdürlüğüne üzere açık arttırmaya konulmuştur. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülür. Arttırmaya girmek isteyenler 450 kuruşluk muvakkat teminat makbuz veya mektubule beraber 1/2 nci teşrin 935 cuma günü saat 15 de daimi encümeninde bulunmalıdır. (i) (6447)

Inhisarlar U. Müdürlüğünden:

- 1— 1/11/935 günü saat 15 te kapalı zarfla eksiltmeye konulan 6900 lira muhammen bedelli üç adet kamyonun şartnamesinde bazı tadilat yapıldığından aynı şekilde eksiltme 9/11/935 tarihine müsadif cumartesi günü saat 12 ye talik olunmuştur.
- 2— Şartnameleri parasız Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesinde verilecektir.
- 3— İstekliler yüzde 7,5 muvakkat güvenme parasile birlikte kanunun tarifati dairesinde kapalı zarfları yukarıda tayin olunan saatten bir saat evveline yani saat on bira kadar komisyon Reisine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. (6723)

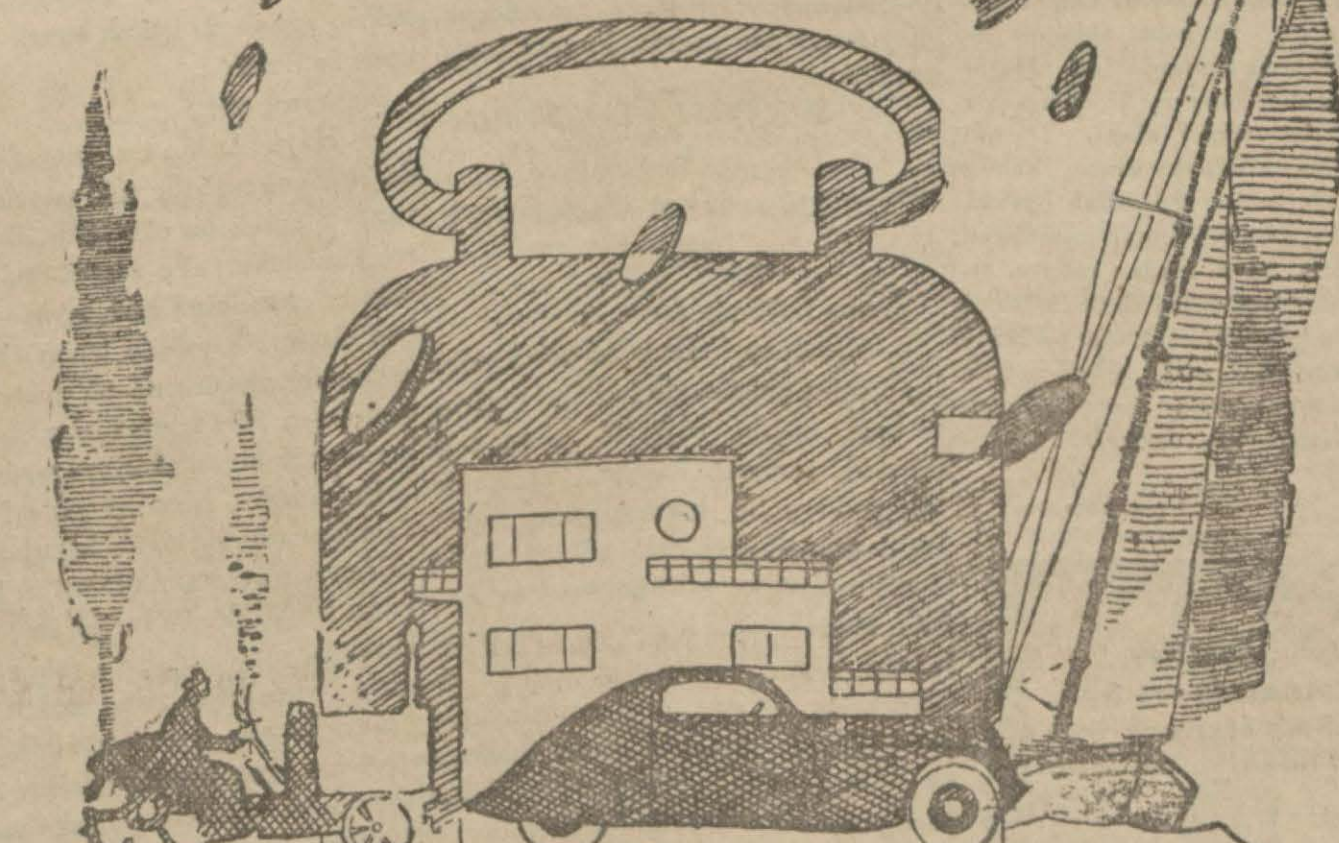
★ ★

- 1— Kabataşta inşa olunacak 45000 lira bedelli keşifli ambar binası kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.
- 2— Şartname ve projeler 225 kuruş mukabilinde Kabataşta levazım şubesi veznesinden alınacaktır.
- 3— Eksiltme 7/11/935 tarihine müsadif perşembe günü saat 15 te Kabataşta levazım ve mübayaat şubesi binasındaki alım komisyonunda yapılacaktır.
- 4— İsteklilerin kanunun tarifesi dairesinde yüzde 7,5 muvakkat güvenme parasile birlikte kapalı zarfları tayin olunan saatten bir saat evvel yani saat 14 e kadar komisyon reisine verilmesi lâzımdır. (6540)

Çağ-loğ-u Keç Ö-en apartmanı Tel. 22033 Ev. Kadı .5y Bahariye İleri sokak Te. 60791

Dr. **ETEM VASSAF** Sınır ve akci hastalıkları mütehassısı

BİRİKTİREN, KAZANIR

ZİRAAT BANKASI

Arsulusal arttırma günü olan 31 Birinciteşrinde Banka Şube ve Sandıklarında biriktirme hesabı açtırarak en aşağı 10 lira yatıranlar arasında 100 kişiye aşağıda yazılı ikramiyeleri verecektir:

Birinciye	100	Lira
ikinciye	80	"
Üçüncüye	60	"
Dördüncüye	40	"
Beşinciye	20	"
Ellinciye kadar	10	"
Elli birinciden yüzüncüye k.	5	"

Kura Birincikânun 7 sinden Ankarada Merkez binasında çekilecektir. Kuraya girebilmek için para yatırımların paralarını 7 Birincikânuna kadar çekmemeleri lazımdır.

SOUPLEX
EXTRA DÜNN
0.10 mm - 0.10 mm

Ortası açık bıçak kullanan ar bir defa da

SOUPLEX EXTRA - DÜNN

le tıraş olunsunlar, aradaki büyük farkı derhal anlayacaklar

ADEMI İKTİDAR

ve

Bel gevşekliğine

HORMOBİN

Taahhüt: Galata Posta kutusu 1255

Dr. İhsan Sami

BAKTERİYOLOJİ

LABORATUVARI

Umumi kan tahlilâtı: Frengi noktai nazurından (Wasserman ve Kahn teamülleri) kan küreyvatı sayılması, tifo ve sitma hastalıkları teşhisi, idrar, balgam cerabat, kazurat ve su tahlilâtı, Ultra mikroskopi, hususi asgılar istihzarı, kanda üre, şeker, klorür, kollesterin miktarlarının tayini. Di-vanyolu No. 113 Tel. 20981

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ: 1863

Sermayesi: 10.000.000 İngiliz lirası

Türkiyenin başlıca şehirlerle Paris, Marsilya, Nis, Londra ve Manchester'de, Mısır, Kıbrıs, Irak, İran, Filistin ve Yunanistan'da Şubeleri, Yugoslavya, Romanya, Suriye ve Yunanistan'da Filialeri vardır.

Her türlü banka muameleleri yapar

Ölüm Yolcusu

Muharriri: Freeman Wills Crofts

— 11 — 30/10/935

Zabıta Memurları Müşterek Faaliyetle Vak'ayı Aydınlatmaya Çalışıyorlardı

Frênçin mahirane sorulmuş sualleri üzerine Mister Hopvud, Viktorun bir zamanlar para hususunda sıkıntı çektiğini, kumar oynayıp borçlandığını söyledi. Fakat Viktor eski hayatına dönmüş ve kumar ve borç şayialarının arkası da kesilmiştir.

Hiçbir İpucu Yok!

Frênç, Skotland Yarda dönerken, düşünceli idi. Hiç bir ip ucu elde edememişti. Bu işte müstakillen hareket etmiş olsaydı doğru İrlandaya giderdi. O Londrada yapılabilecek her şeyi yaptı. İrlanda ve bu muammanın olsa yine İrlandada halledileceğine kanıdı.

Daireye geldiği zaman doğruca baş müfettişin odasına çıktı. Ve yapmış olduğu tahkikat hakkında izah verdi ve kendi kanaatini de söyledi. Baş müfettiş onu dinledikten sonra:

— Eğer bu kanaatte isen Frênç, hiç durma, İrlandaya kadar git ve onlara da izah et. Hem rica ederim, onlara e-linden geldiği kadar yardım et. Orada kalmanı isterlerse kal. Hattâ istersen şimdi telefon et ve bu gece de yola çık, dedi.

İrlandaya Doğru

İrlanda polis baş müfettişine telefon ettiler. Belfastta da yeni bir ip ucu elde edememişlerdi. Onun için Frênçin gelmesi onları son derece memnun edecekti.

Nihayet, Frênçin o gece Larn ve Stranraer yolile Belfasta gitmesi kararlaştırıldı. Polis komiseri Maklang, kendisini orada, istasyonunda bekliyecaktı.

Şimdiye kadar yapılan tahkikata göre, yolculuk esnasında Sir Conun başına bir şey gelmiş olması muhtemel görünmüyordu. Maamafih Frênç, ihtiyarım seyahat ettiği trenle gitmeğe ve etrafı şöylece bir gözden geçirmeye karar verdi.

Euston istasyonuna gitti. Kendisini 6 numaralı perondaki istasyon müdürünün da-fresine gönderdiler. Burada bulunan bir memur trende yerin tuşluğuna dair bir kâğıdı verdi. Bu kâğıdı gözüne kendisine birinci mevki bir gidiş geliş bileti ve bir de yalnız gitme, tek yataklı bir kompartiman bileti verdiler.

Tekerrür Eden Vak'a

Tren aksam tam 7,40 da 12 numaralı perondan hareket edecekti. Vagona geldiği vakit kendisi için bütün hazırlıklar yapılmıştı. Vagonun kapısındaki listeye ismi yazılmıştı. Kapıda duran vagon memuru da kendisini bekliyordu. Tren hareket etmez gelip biletini kontrol etti.

Ertesi sabah şafakla beraber Stranraer istasyonuna geldi ve Larn hareket edecek olan vapura bindi. Bir saat sonra Larn istasyonunun önünde vapurdan çıkarak Belfast treninde bir vagona bindi.

Tren hareket etmezden evvel etrafına bir göz gezirdi. Sir Conun altı gün evvelki hareketini tasavvur ediyordu. Hakikaten, işte, ötede bir yolcu istasyon müdürüyle görüşüyordu... İşte trenin kondoktörü yanlarında geçiyor ve onlara bakıyordu. Bir müddet sonra aynı kondoktör gelip, tıpkı Sir Conun bileti gibi onun da biletini aldı. Vak'a âdeta tekerrür ediyordu.

Yarım saat sonra tren Belfast istasyonunda durdu. Maklang orada kendisini bekliyordu. Gayet neş'eliydi ve Frênç büyük bir samimiyetle karşıladı.

Çiçester Sokakı

Frênç bir iki dakika içinde yolculuğunu anlattı. Sonra istasyonun kapısına doğru ilerlediler. İstasyondan çıkarken Maklang elile bir binayı işaret ederek:

— İşte Sir Conun uğradığı otel bu... dedi. Fakat her şeyden evvel Çiçester sokakına gideceğiz. Baş müfettiş sizi bekliyor.

Maklangın otomobiliyle atıyarak İrlanda polis müdüriyetine gittiler ve doğruca baş müfettiş Reyninin odasına çıktılar.

Reyni kısa boylu, tıknazca bir adamdı. Frênç görürnce ayağa kalktı ve gülerken elini uzattı:

— Ne iyi ettiniz de geldiniz Mister Frênç. Size çok müteşekkirim. Fakat işimize başla-

Sir Conun genç yeğeni Viktor Magil

mazdan evvel bir iki lokma kahvaltı etmek iyi olur. Herhalde acıkmışsınızdır, dedi.

Kahvaltı edip te tekrar yerlerine oturduktan sonra, başmüfettiş Reyni:

— Tam vakitinde geldiniz Mister Frênç. Bir misafir bekliyorum. Onu sizin de görmeyi isterim.

— Kim o?

— Viktor Magil.

Şüpheler Kimde?..

Frênç güldü:

— Ya!... Viktor mu? İyi ki daha evvel benden izah istemediniz. Bana sorsaydınız, onun İskoçyanın garp sahillerinde arkadaşlarıyla birlikte bir motor gezintisi yapmakta olduğunu söylerdim, dedi.

— Bir dereceye kadar da doğru söylemiş olurdu. Siz haber aldığınız zaman o hakikaten oralarda idi. Motor Oban'a uğradığı zaman, binbaşile kız kardeşlerinden telgraf almış. Derhal Glasko trenine atıyarak orada Belfast vapuruna yetişmiş. Bu sabah buraya gelmiş ve doğruca fabrikaya binbaşının yanına gitmiş. Bana oradan telefon ettiği ve görüşmek istediğini söyledi. Daha evvel sizinle görüşebilmek için on ikide gelmesini söyledim. E... şimdi de siz söyleyin bakalım Mister Frênç... İngiliziyi havadisleriniz vardır?..

Frênç:

(Arkası var)

Bayan, EMSALSIZ VE BİLÂ TIRAZ EN MUKEMMEL TEMİZLEME VASITASI OLAN

TOZU İLE BİLCÜMLE MUTBAK EŞYA VE EDEVATINIZI, BANYOLARINIZI VE SAİREYİ YORULMAKSİZİNİZİ TEMİZLEYİP PARLATABİLECEĞİNİZİ HATIRINIZDA TUTUNUZ.

BİR TURAN MAMULÂTIDIR!

Kari Mektupları

Okuyucularımızın Sorgularına Doktorumuzun Cevapları

Okuyucularımızdan Afyonkarahisar'da (H. N.) a:

Gözlerdeki çapaklar bir nezle mahsulüdür. Dört binde bir Permanganat dö potas mahlülile günde iki üç defa banyo yapınız. Ve yahut kaynamış, ılınmış sade çayla aynı şekilde banyoları tekrar ediniz. Temiz eczalı pamuk kullanınız. Fazla kuvvetli ziyaya bakmayınız.

★

Ankarada okuyucularımızdan Bayan (S.) e:

Su haşlamasında elde edilen yanık için ucu ateşte kızarmış ve soğumuş bir iğne ile yanık kabuklarını deliniz. Üzerine (Metavaccin) merhemi sürünüz ve bağlayınız. Bir haftada iyileştiğini göreceksiniz.

★

İzmirde Bayan (İkbal) e:

Diş etlerinin kanaması iyi muhafaza edilmediğinden ve kanınızın zayıf olmasındadır. Klor kalsiyum, Trikalsin kullanınız. Dişlerinizi günde iki üç defa diş macunile fırçalayınız. Her yemekten sonra müvellidülhumuzalı su ile gargara yapınız. Çok şekerli yiyecekler yapınız. Dişlerinizi iyi bir dişçide temizlettiriniz. Taze sebze ve meyva yiyiniz. Fazla kavrulmuş, et yemeklerinden sarfınazar ediniz.

★

Eskişehirde tüccardan (H. N.) a:

Vücudünüzdeki kasıklık ve takatsızlık ateşiniz olmadığına göre vücudünüzü spora ve su ile yıkanmaya alıştırmadığınız anlaşılıyor. Evvelâ ılık, sonraları yavaş yavaş soğuk su banyolarına ve ıslak havlu ile her gün silinmeye alışınız. Açık pencerele odada yatınız. Açık kapıda giinme (1-2) saat gezinti yapınız. İlaç istemez. İstihanz düzelecek, iyi yiyecek ve kudret, kuvvet toplıyacaksınız.

SON POSTA DOKTORU

★

Postalardan Şikâyet Ediliyor

Terme bayiiimiz diyor ki:

— Kazamıza haftada iki posta gelir. Bu yüzden gazetelerin tarihleri geçiyor ve halk bittabi okumak hususunda müşkül vaziyette kalıyor. Terme ile Çarşamba yolu iyice yapıldı. Fakat posta günleri değiştirilmedi. Halbuki Samsun ile Çarşamba yolu çok muntazam olduğu halde oraya her gün posta vardır. Terme - Çarşamba arası 23 kilometredir. Kamyonlar yarım saatte bir kullayor. Bu yolda en az haftada 3 - 4 defa posta yapılması için alâkadarların nazarı dikkatini celbederiz.

Armutlu okuyucularımızdan biri de diyor ki:

— Buradaki gazete meraklıları, gazeteleri Gemlik yolunda dolaştığı için bir gün eski gazete okumak mecburiyetinde kalıyorlar. Halbuki İstanbul ile Armutlu arasındaki kısa mesafede muhtelif seyrüsefer vasıtaları vardır. Bu müşkülün bir yola konması için P. T. T. idaresinin nazarı dikkatini celbederim.

TAKVİM

Gün ÇARŞAMBA Hızır
31 29 1 ci TEŞRİN 935 177

	Arabi 1354 1 Şaban			Rumi 1351 1 ci Teğrin 17		
Evkat	Ezanı	Vasatı	Vasit	ezanı	Vasatı	
Güneş	1 18	6 28	Akşam	12 —	17 09	
Uğuş	6 08	11 57	Yatsı	1 32	18 42	
İkindi	9 40	14 49	İmsâk	11 38	4 48	

MÜSABAKALI

HİKÂYELER

Onuncu

Bayan Ovenin Ölümü

— 1 —

O gün, lokantaya, benim ihtiyarın, Bayan Ovenin ölümü hakkındaki düşüncelerini öğrenmek niyetiyle gitmiştim.

Bu ölüm beni son derece merakla düşürmüştü ve her zamanki yerime geçip otururken, bu mesele etrafında, dostlarımla geçen bütün münakaşaları bir bir hatırlıyordum. Esasen, ne bu münakaşalar, ne de polisin inceden inceye yaptığı tahkikat hiç bir netice vermemişti.

Bu bir kaza mı, yoksa bir cinayet mi idi? Bu ihtimallerden hangisinin üzerinde duracağımı bilemiyordum.

Arkamda, sevimli ve munis bir ses: — Ne düşünüyorsunuz? dedi. Persi sokağı cinayetini mi?

Acaba, bu adam benim zihnimden geçeni okuyacak gibi fevkattabia bir kudret sahibi mi idi? Dönüp, hayretle sordum:

— Bayan Oven'in Mukadderatı hakkında ayrıca bildikleriniz var mı?

İhtiyar güldü ve yeleğinin cebinden yepyeni bir sicim parçası çıkardı.

— Bu meselenin de içyüzünü bilmek istiyor musunuz?

— Evet. Zira bunun kadar beni hayretlere düşüren hiç bir vak'a olmamıştır.

Sicimi elinde olduğu halde, cevap vermekte asla istical göstermiyordu. Onun izzeti nefisini gıcıklamak yolunu tuttu.

— Yoksa, dedim, bu sefer, siz de polisin aczine mi iştirak etmek zaruretinde kaldınız?

Kaşlarını çattı:

— Hayır! Lâkin bu cinayet herhalde ötekilere nisbetle çok ustalıklı, kurnazca işlenmiş bir cinayettir. Bunu itiraf etmeliyim. Ve caniyi muhakeme edip te kendisine ceza tayin edecek ben olsam, kendisini bizim hariciye nezaretimizde önemli bir memuriyete geçirirdim. Zira böyle mahir bir adama oranın pek büyük ihtiyacı vardır.

Bu cinayet, işlendiği yerle fevkalâde mütenasip bir tarzda hazırlanmış ve cidden san'atkarane olmuştur. Madem ki bu işe bu derece merak sarmışsınız, Persi sokağında kâin ve yalnız ressam atelyelerini ihtiva eden mahut büyük binayı de pek iyi bileceksiniz. Atelye diyorum ama, bunlara alelade oda demek daha doğrudur. Başka yerlerden farkları pençelerinin daha büyük ve kiralalarının daha yüksek olmasıdır.

Birinci katta, odabaşı oturur. Bu adam, haftada yirmi şilin ile kendisine verilen gaz ve kömür mukabilinde, merdivenleri temiz tutmak ve geleni gideni gözetlemekle mükelleftir.

1898 haziranında, bu odabaşılık vazifesini gören, Bayan Oven adında, saygı değer, sessiz ve yaşlıca bir kadındı.

Atelyelerden bazılarını silip, süpürmek suretile, haftalık kazancını bir miktar arttırıyordu. Böylece, her ay muntazam ve önemlice bir kâr temin etmekte idi. Kendisi, tek başına, papağanı ile beraber yaşıyor ve çok az bir masrafla geçiniyordu. Odabaşılığı bir kaç senedir ifa ediyordu ve yılda üç dört defa, bizzat götürüp te Bambric bankasına yatırdığı birikmiş paralar, oldukça zengin bir yekûna baliğ olmuştu. Atelyeleri işgal eden genç ressam-

Bayan Ovenin esrarengiz ölümü, Persi sokağındaki ressamları heyecana düşürmüştü

lar, bu kadını, hali vakti yerinde bellemişlerdi.

Koca evin içinde - bu noktaya bittir - hassa nazarı dikkatinizi çekerim - Bayan Ovenle papağanından başka gelenleri yatan hiç kimse yoktu. Odalarının kendisine temizlettirenler, akşamları giderken, anahtarlarını bırakıp ertesi sabah gene alıyorlardı. Binanın zemin katında, avluya nazır, ufak bir camcı dükkânı vardı. Camcı, sabahları her kesten önce gelir, hususî bir anahtarla açtığı kapıdan içeriye girer ve evin âdeti veçhile de sokak kapısını aralık bırakırdı.

Umumiyetle o saatte, yani dokuz saatte, Bayan Oven çoktan kalkmış ve iş başında bulunurdu. Camcı dükkânına girmeden evvel, kadını dükkânına bir iki çift lâf ederdi.

Lâkin, 2 şubat günü Bayan Oven ne gördü, ne de onun sesini işitti. Halbuki, dükkânı her vakitki gibi süpürmüş ve sobası da yakılmıştı. Camcı odabaşının erken işini bitirdiğine zahim oldu ve bu aykırılığa fazla ehemmiyet vermedi.

(Arkası var)

Neşesi ne kadar yerinde! çünkü!

Yıldırım

YILDIRIM TRAŞ BIÇAĞI

Kullanıyor

Son Posta Matbaası
Neşriyat Müdürü Selim Ragıp
Sahipleri: A. Ekrem, S. Ragıp, H. Lütfü

Zindan Köşelerinden Yıldız Sarayına

Yazarı: Z. Ş.

Her hakkı mahfuzdur

Nihayet, Genç Doktora Küçük Bir Kurtuluş Ümidi Gözük müştü

Öfkesini bir türlü yenemiyen Corci Bey (1) doktor Ali Sedatın önüne doğru ilerledi. Asabiyetinden, sesinin sertliğini muhafaza ederek:

— Söyle bakalım, delikanlı.. Sen kimsin?..

Dedi. Genç doktorun içi; derin bir sevinçle titredi. Sükûnetini pek güç muhafaza ederek:

— Sizin yeni bir meslektaşınız.. Bir doktor.

Bu sözler, birdenbire Corci Bey'e hayret verdi:

— Doktor mu?..

— Evet.

— Burada ne arıyorsun?..

— Bunu bana sormayınız, doktor bey.. Beni getirip te buraya atanlara sorunuz.

— Yoksa, siyasi maddeden mi?..

Bu suale, doktor Ali Sedatın evvel kâtip ile gardiyan cevap vermişler; kendilerince bir işgüzarlık göstermek istemişlerdi:

— Evet, doktor beyefendi... Bize, zaptiye nezaretinden, baygın bir halde gönderdiler.

Doktor Corci Bey, sağ elini kaldırmak kısa ve kır bıyıklarını hafifçe bir iki defa çekmiş; düşünceli bir halde derin derin içini geçirmiş ve sonra:

— Soyun bakalım. Muayene edeceğim.

Demişti.

Doktor soyunurken, Hüsnü Bey'e dönerek:

— Beyefendi!.. Emredin. Şu gardiyanı doğruca bizim daireye götürsünler. Orada ifadesini alacağım. Sonra da şu ölüleri kaldırsınlar. Biraz sonra adam gönderip burayı temizleteceğim. Yalnız, şimdi şuradan çıkmadan, müşterek bir zabıt varakası yapalım. Olmaz mı, efendim?

— diye rica etmişti.

Hüsnü Bey, bu işlerle meşgulken, Corci Bey de Ali Sedatı bir tarafa çekmiş; muayeneden geçirmişti. Fakat bu esnada da aralarında gizlice şu konuşma geçmişti:

— Delikanlı!.. Doğru söyle. Kaba-hatin nedir?

— Doktor! Görüyorum ki, mert ve baba bir adamsın. Mukaddes mesleğimin şerefi üzerine yemin ediyorum ki, bana isnat edilmek istenilen şeylerin hiç birile kat'iyen alakadar değilim. Günlerdenberi düşündükten sonra, ancak şimdi anlıyorum ki; ben, bir kıs-kançlığa kurban oldum.

— Ne gibi kiskançlık.

— Genç karısını kiskanan ihtiyar bir koca.

— Kimdir, bu adam?

— Yemin ediyorum ki, onu dahi bilmiyorum.

— Pekâlâ. Korkma. Ben bu işle meşgul olacağım.

— Allah, senden razı olsun doktor.

★

Gece, yine her taraf zifiri karanlıktı. Prenses Nadyanın ikamet ettiği konağın bahçesindeki küçük kapı, yavaş yavaş açıldı. O derin zulmet içinde, Vera ile Vahan, karşılaştı. İki ses fısıldadı:

— Sen misin Çerbo?..

— Evet, benim Madam.

— Ne haber?..

(1) Doktor Corci Bey Karamanlı bir rum idi. Kaba saba görünen bu zat, hakikatte ciddi bir (insani kâmil) di. Gayet doğru bir adam olduğu için herkes kendisini sever, birçokları da kendisinden çekinirdi. Elinden geldiği kadar birçoklarına hizmet etmiş, ve birçok hastahklarını önüne geçmişti.

— Getirdiğim haberlerin pek fena olduğunu zannetmiyorum.

— Anlat bakalım.

— Evvelâ nereden başlayayım?..

— Şu eczahane meselesinden.

Vahan, hafifçe öksürdü. Veraya, biraz daha sokuldu. Sesine ve sözlerine büyük bir saflık verdi.

— Ah madam!.. dedi. Bir iki saniye duraladıktan sonra, sözüne devam etti:

— Ah Madam!.. Siz beni öyle bir işin peşine saldırmışsınız ki, az kalsın yakamı polislerin, hafiyelerin eline kap-tırıyor, şu karşıda görünen Marmara denizinin dibinde balıklara yem oluyordum.

Vahanın bu sözleri, Verayı korku ile sıçratmıştı:

— Yok canım?..

diye fısıldadı. Vahan, deva metti:

— İşte, size haç çıkararak temin ediyorum ki, hayatımda tehlikenin bu kadar açık bir surette üzerine bastığımı bilmiyorum. Meğer o eczahane, pek mühim bir sebebe binaen kapatılmış.

— Pekâlâ! Bu sebep ne imiş?..

— Efendim, orada bir genç doktor varmış. Bu genç doktor, yani sizin bana ismini söylediğiniz, o genç doktor; çok büyük, ama, pek çok büyük bir kadınla münasebete girişmiş.

Eyyy... Sonra?

İşin İçinde İş Var

— Sonra... Bu, çok büyük kadının kocası işin farkına varmış. Doktorun vücudunu ortadan kaldırmak istemiş...

Vera, heyecan içinde kalmış; Vahanın ellerine sarılarak, kısılan dişleri arasından:

— Sonra... diye fısıldamıştı.

— Sonra... Doktorun vücudu de, ortadan kalkmış...

— Ne söylüyorsunuz, Çerbo?.. Doktoru öldürmüşler mi?..

— Galiba, öldürmek istemişler ama, öldürememişler.

— E, ne yapmışlar?

İşte onu öğrenmeğe çalışırken az kalsın ben de doktorun yanına gidiyordum.

— Doktor, nerede imiş?

— Nerede olacak, zindanda?

— Hangi zindanda?..

— Onu, henüz öğrenemedim.

Vera, titriye titriye düşünüyör, şu anda dimağından en feci ihtimaller geçiyordu. Bir an, Çerbonun bu sözlerini mübalâğaya atfetmiş; kendisinden para koparmak için böyle bir hikâye uydurduğunu zannemişti. Onun için onu tekrar isticvaba girişti:

— Pekâlâ, Çerbo... Bu genç doktoru bu ölüm yoluna kim sevk etmiş?..

— O, çok büyük kadının kocası.

— O, çok büyük kadın kimmiş?..

— Ah Madam... Bunu nasıl söyleyebilirim. Buna, nasıl cesaret... diye fısıldadı.

— Söyle... Çabuk söyle Çerbo... Emrediyorum.

— Madam!.. Yalnız, emrettiğiniz için söylüyorum. Yoksa, söyleyeceğim ismi, ağzıma almak benim haddim değil.

(Arkast var)

Bir Arabacının Kafası Patledi

Adana (Özel) — Evvelki gün Çaylıköy ile şehir arasındaki yolda feci bir kaza olmuştur. Köyden bugün yükliyerek gelen Karaisalı Ali, arabada uyuya kalmış, araba yolda devrilmiş, Ali arabanın altında kalarak kafası parçalanmış ve ölmüştür.

Cumhuriyet Bayramı..

Dün, Yapılan Merasim Çok Canlı Oldu Ve Halk, Buna Candan Katıldı

Yağmurun Şiddeti Dahi, Halkın Neş'esini Bozmadı

(Baş tarafı 1 inci yüzde)

Şanlıoğlu meydanında yapılan merasimden sonra, Uray, Cumhuriyet Halk Partisi ve bütün kurumların başkanları, başta belediye başkanı olmak üzere, hazırlanan 30 kadar çelengi, Cumhuriyet anıtına koydu.

Taksimde

Bundan sonra, orada bulunan, öğretmen Vecihe Ziya, halk kürsüsüne gelerek güzel bir söylev vermiş ve ezimle demiştir ki:

«Bugün, cumhuriyetin kurulduğu gün. Atatürkün bizi tam bir özgünlükle, tam bir erginliğe kavuşturduğu gün. Yılların uğur çelenklerini taşıyan genç cumhuriyetimizi on iki yıldanberi en kiskanç duygularımızla büyüttük.

«İmparatorluğun tuttuğu aldatıcı siyasa yerine kurulan bayındırlık siyasa ile yurdun her bucağı birbirine benzetilmeye çalışılıyor.»

Söylevinde, Atatürke karşı tasarlanan şeni suikaste de dokunan öğretmen:

«Her şeye rağmen kara düşüncelerden uzak olmamız gerekirken, bu sevinçli günde, hain köpekleri de hatırlıyoruz» demiş ve hain suikastçılara hitap ederek:

«Ey vatan haini, canavarca kurmuş bir plânın oyuncuğu olan sen, kulübende uluyan bir köpeksin» demiştir.

Bayan Vecihenin söyleviden sonra üniversite talebesi ve Millî Türk Talebe Birliği de toplu bir halde gelerek, onlar da bir çelenk bırakmışlardır.

Taksimdeki merasimden sonra, asker ve sivilin ileri gelenleriyle Cumhuriyet Halk Partisi ve şehir meclisi üyeleriyle, özel kurumlar ve birlikler başkanları 13,45 te belediyede toplanarak Edirnekapı dışındaki Şehitliğe giderek, şehitlerimize çelenkler koymışlardır.

Halk Kürsülerinde

Dün, saat 14,30 dana itibaren, her kazada kurulan yirmi beşi müteceviz halk kürsüsünde birçok yurttaşlar söz alarak cumhuriyetin ve Atatürkün büyüklüğünü haykırıyorlar ve büyük Türk devrimini onu başaran başa candan bağlılıklarını söylemişlerdir. Bu arada, bilhassa, Beyoğlunda Salih Muradın, Eminönünde Aliye Esat ve diğer halk kürsülerinde de İffet Halim Oruz, Kâzım ve Sırrı Enverin söylevleri, çok alkışlanmıştır.

Halkevlerinde

Halkevlerinin, büyük bayram için hazırladıkları programların en güzel kısmını dün halka gösterilmiştir. Saat 16 da Alayköyünde (Babalarm Günahtı) ve Kadıköy Halkevinde de (Himmetin Oğlu) isimli piyesler gösterilmiştir. Dağcılık kulübünde de, gece güzel bir temsil verilmiştir.

Diğer bütün Halkevlerinde de konserler verilmiş ve halk bandoları çalmıştır. Gece saat 22 de Eminönü Halkevinde büyük bir halk balosu verilmiş ve pek eğlenceli olmuştur.

Bundan başka, yağmura rağmen, gece, İstanbul ve Beyoğlu taraflarında, iki büyük fenerlayı tertip edilmiş ve buna birçok halk ta iştirak etmiştir.

Gece, bütün şehir sabaha kadar, ışıklarla aydınlatılmıştır.

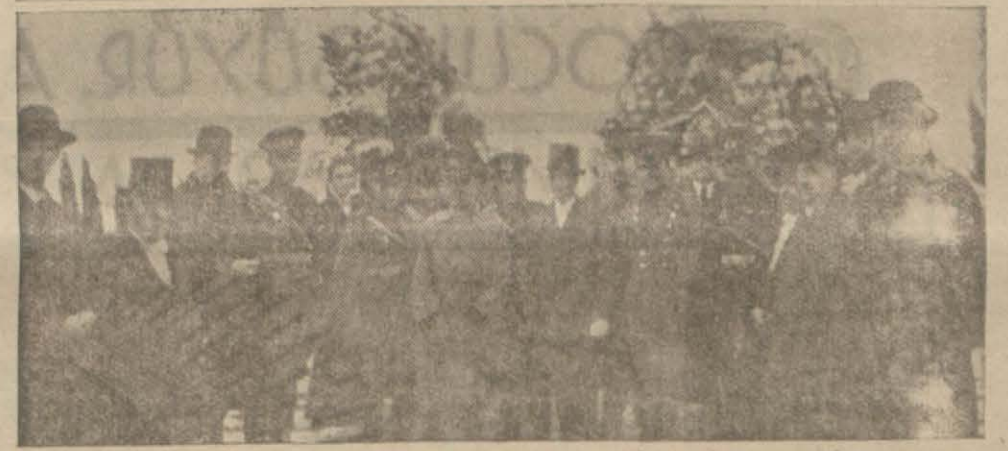
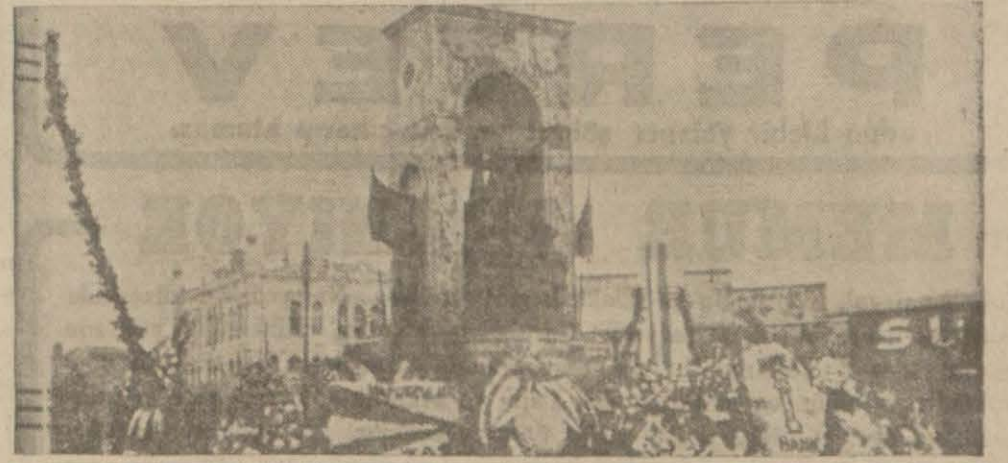
Bugün

Bugün de cumhuriyet bayramının üçüncü günü olmak münasebetiyle İstanbul, Şişli, Beşiktaş Kadıköy Halkevlerinde temsil verilecek, Beyoğlu Halkevinde spor şenlikleri yapılacak ve Üsküdar ve Şişli Halkevlerinde de balolar verilecektir.

Dün saat, 14.30 da Cumhuriyet bayramı şerefine, İstanbul kız okulunda parlak bir müsamere verilmiştir.

Müsamere, talebelerin İstiklâl marşını okumalarıyla başlamıştır.

Onu müteakip, mektebin değerli müdürü Sabri, davetlilere talebeler namına teşekkür

Yukarıdan İtibaren: Piyadelerimiz geçerlerken, Cumhuriyet Âbidesinde; yağmur altında halk; şehitlikte.

ettikten sonra kısa bir diyet vermiştir:

Bu diyetinde, cumhuriyetin hudutsuz faaliyetlerinden bahsetmiş ve çok alkışlanan müdür sözlerini şu satırlarla sona erdirmiştir:

« — Sözümlü bitirmeden önce, Ulu Atamızın Cumhur Başkanını büyüklüğü, ululuğu karşısında bir daha eğilir ve yaşasın Atatürk, yaşasın cumhuriyet sesini bütün varlığımla yüceltirim.»

***

Şimdi, yukarıda, kısaca işaret ettiğim müessif hâdiseye geliyorum:

Dün sabah, saat on buçukta, Beyazıt meydanında başlayacak olan resim geçidi takibe giden gazeteciler arasında, ben de vardım.

Bomboş bir tribüne sığınmışımızdan az sonra yanımıza gelen Eminönü kaymakamı, bize hususi yer ayırdığını bildirdi ve yamndaki resmî kılıklı zata emrini verdi:

— Gazetecileri yerlerine götür!

Bu vaziyet, bu kabil merasimi elseriya çok güç şerait içinde takibe mecbur kalan meslektaşlarıma haklı bir sevinç vermişti. Fakat peşine düştüğümüz memur bizi şakır şukur yağın yağmurdan mahfuzca tarafları erkenci meraklılar tarafından tutulmuş bir ağaç altına bırakınca, hayrete düşmüştük. Az sonra, kendisine müracaate mecbur kaldığımız Eminönü kaymakamile aramızda geçen konuşmayı aynen yazıyorum:

— Bayım! Bu arakadaşlar, tribündeki zevatı tesbit etmek mecburiyetindedirler. Bu vaziyet, buna imkân bırakmamaktadır! Halbuki baştaki tribün, bu beş arkadaş istisaba müsaittir.

— Oraya gelecekler var. Şu anda orada bulunmayabilirler ama gelmeleri muhtemeldir!

— Fakat arkadaşlarım bu şerait içinde merasimi lâyhikile takip edemeyeceklerdir?

— İster etsinler, ister etmesinler! Bir de onları düşününceğiz? Gazetecilerin içinde, buraya kadar bırakıldıkları şükretmi-

yenler varsa, bu meydanın dışında diledikleri yere gidebilirler!

İşte bu müessif cevaptır ki, dün, bazı meslektaşları, merasimin başlangıcını lâyhikile takipten vaz geçmeğe mecbur bırakmıştır.

Bundan bir müddet evvel, köprü altındaki müvezzerleri, garip mantığının gadrine uğratan aynı kaymakama bu sütunlarda açıkça sorduğum sualler cevapsız kalmıştı.

Meslektaşlarım ve ben, Beyazıt meydanında maruz kaldığımız bu muamelemin, şahıslarımıza düşen cevabını dün kendisine verdik. Fakat onun bu muamelesinden mesleğime, ve mesleğimin temsil ettiği bütün bir halka düşen payın hesabını kim soracak?

SELİM TEVFİK

★

İllerde Bayram

Sinopta

Sinop 29 (A.A.) — Cumhuriyetin 12 nci yıldönümü eşsiz bir surette kutlanıyor. Cumhuriyet alanında Atatürk büstü önünde, caddelerde törenler, büyük gösteriler yapıldı.

Tokat

Tokat 29 (A.A.) — Cumhuriyetin 12 nci yıldönümü parlak ve çok yürekten gelen gösterilerle kutlandı.

Kastamonuda

Kastamonu 29 (A.A.) — Cumhuriyet bayramı büyük tezahüratla kutlandı. Bugün, Ulu Önder Atatürkün Türk ulusuna, Türk ordusuna en bitap ve meyas günlerde can veren, elinde tıfegi yolken bile sırf Türk ulusunun sarılmaz bünyesine yaslanarak bugünü yarattığı anıldı.

Muğlada

Muğla 29 (A.A.) — Cumhuriyetin 12 nci yıldönümü coşkun gösterilerle kutlanmaktadır.

Saat 10 da Cumhuriyet alanına gidilmiş ve ilbay askeri, halkı, okulları kutlanmıştır.

KREM PERTEV
PERTEV KOLONYASI
PERTEV PUDRASI
PERTEV RUJU

Şöhretleri kulaklar duyar!
 Bir kadın kulağına giren

PERTEV
 adını hiçbir yalancı şöhret oradan çıkarıp atamaz.

MEMUR ARANIYOR

Yol, Demiryol, Köprü, Su ve Elektrik gibi mühim Nafia işleri üzerinde çalışmak üzere büyük sermaye ile kurulan şirketimiz, müteaddit yerlerde müdür olarak kullanılmak için müstahdimin üzerinde disiplin tesisine muktedir, iş adamları aramaktadır. Polis ve askerlikten müteakıt olanlar teroh edilecektir. 300 liraya kadar ücret verilebilir. İsteklilerin terohmei halierini daktilo ile ve mukabil tekliflerini el yazı ile ve okunaklı bir bir surette yazarak Ankara'da "Posta kutusu 261 Beşortak,, yahut "İstanbul'da posta kutusu 328 Beşortak,, adresine bildirmeleri.

ÜRÖLOG - OPERATOR
Dr. REŞİD SAMİ
 İdrar yolları hastalıkları mütehasısı
 Beyoğlu İstiklâl caddesi (Eski Mula Ruj karşısı) Vehab B. Ap. No.61

Denizyolları İŞLETMESİ
 Acenteleri : Karaköy Köprübaşı
 Tel. 42362 - Sirkeci Mühürdarade
 Han Tel. 22740

Ayvalık Yolu
 BANDIRMA vapuru 30 Birinciteşrin ÇARŞAMBA günü saat 19 de AYVALIĞ'a kadar. "6769,,

Mersin Yolu
 İNEBOLU vapuru 1 İkinci teşrin CUMA günü saat 11 de MERSİN'e kadar. "6770,,

Trabzon Yolu
 GÜLCEMAL vapuru 31 Birinciteşrin PERŞEMBE günü saat 20 de HOPA'ya kadar. "6771,,

SEKSÜLİN
 Ademi iktidar, Bel gevşekliliği, Dermansızlık, Vücut ve Dimağın yorgunluğunda pek müessir ve emin bir ilaçtır.
 Kutusu 200 kuruş
 BEŞİR KEMAL - MAHMUT GEYAT
 Eczanesi - Sirkeci

Dinçlik

QUINIUM LABARRAQUE,ın yemekten sonra bir likör kadehi miktarında istimali kısa bir zaman zarfında en kansız hastalar kuvvetlerini iktisab ederler. Onun için zayıf olanlar, hastalıktan veya fazla çalışmaktan kuvvetsiz dösmüş olanlar, pek seri neşvü nümüne hesabı ile yorulmuş gençler kansız genç kızlar ve ihtiyarlar Tıp fakültesi takdirnamesini hazırlanmıştır.

Quinium Labarraque
 Şarabı almalıdır. Bütün Eczanelerde ahven fiyatla satılır.

REHBER

(Soryano ve Hananel)

Büyük Tuhafiyeye Mağazası

İstanbul, Yeni Postane caddesi

Teyyare Piyangosu Müdüriyeti yanında

Satış eşyaları :

Trikotajlar
 Erkek ve kadın çamaşırları
 Gömlekler ve kravatlar
 Çocuk eşyası
 Eldiven ve çantalar
 Şapkalar vesaire... v. s.

Prensipleri: →

ŞIKLIK
 UCUZLUK
 METANET
 EMNİYET

Meşhur

PHILICO RADYOLARI

Pek yakında geliyor.

HELİOS MÜESSESATI, İstanbul Galata

**ÇOCUK BÜYÜR, ADAM OLUR
 KUMBARASI DA KASA OLUR.**

İŞ KUMBARASI

Siz de **31 ilk teşrin** arsiulusal arttırma günü bir KUMBARA alarak para biriktirmeye başlayınız. Gelecek sene bu tarihte **küçük bir sermaye sahibi** olmuş olursunuz.

TURYAĞ

ADEMI İKTİDARA FORTESTİN

Emsalsiz ilaçtır. Vakitsiz ihtiyarlanlara gençlik ve dinçlik verir. Belgeveçekliliğini geçirir. FORTESTİN adına dikkat.

Öksürenlere: **KATRAN HAKKI EKREM**

VAPURCULUK

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

İstanbul Acentalığı

Liman han, Telefon : 22925

Galata şubesi Tel : 43663

KARABİGA YOLU

GERZE vapuru 30 Birinciteşrin ÇARŞAMBA saat 20 de KARABİGA'ya kadar.

İZMİR SÜRAT YOLU

SAKARYA vapuru her hafta PERŞEMBE günleri saat 16 da İstanbul'dan İZMİR'e ve PAZAR günleri de İZMİR'den İstanbul'a kalkar.

Biz **YENİKASE**'yi TERCİH EDİYORUZ

Öünkü; **YENİ KAŞE**: bağ, diş, Romatizma ve sinirden mütevellit bütün ağrıları keser. Sıhhat ve nezenzi lade eder. Birlik kutuları: 7 1/2, 12 lik 50 kuruştur.

Ankara'da : AKBA

Her dilde gazete, mecmua ve kitap. Bütün mektep kitapları ve kırtasiyeyi. Telefon: 3377

NE KADAR İSTIRAB ÇEKİYOR

Halbuki bir iki kaşe

GRİPİN

bu dayanılmaz ağrıyı bış gibi kesmeğe kâfidir

GRİPİN

bütün ağrı, sızı ve sancuları mideyi bozmadan, kalbi ve böbrekleri yormadan dindirir

Her ecza-ede vardır. 7,5 kuruş fiyatla satılır.